

Załącznik
do Uchwały Nr
Rady Miasta Świeradów-Zdrój
z dnia

***WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY
GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ
NA LATA 2007–2013***

**Gmina Miejska Świeradów-Zdrój
ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15
59-850 Świeradów-Zdrój
tel. (0*75)78 16 489
fax. (0*75)78 16 585**

ŚWIERADÓW ZDRÓJ, SIERPIEŃ 2007r.

Wieloletni Plan Inwestycyjny powstał przy współpracy firmy

61-706 Poznań

ul.Libelta 1a

tel./fax.: 061/851 86 77

Jacek Mrowicki - Prezes Zarządu,

Paweł Śliwiński – Wiceprezes Zarządu

Sąd Rejonowy w Poznaniu – Wydział XXI Gospodarczy KRS, nr KRS 0000028098

Wysokość kapitału całkowitego akcyjnego: 7.549.999,00 PLN

SPIS TREŚCI

Rozdział 1. Podstawy Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy Miejskiej

Świeradów-Zdrój	8
1.1. WPROWADZENIE	9
1.2. Koncepcja opracowania	10
1.3. Wieloletni Plan Inwestycyjny Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój	10
1.4. METODYKA PRAC	11
1.5. KRYTERIA OCENY ZADAŃ INWESTYCYJNYCH	12

Rozdział 2. Charakterystyka obecnej sytuacji społeczno - gospodarczej na terenie Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój

2.1. WSTĘP	18
2.1.1. Historia Świeradowa-Zdroju	18
2.1.2. Ogólna charakterystyka Świeradowa-Zdroju	20
2.1.3. Warunki geograficzno – topograficzne	23
2.1.4. Hydrografia	23
2.1.5. Wody podziemne	23
2.1.6. Gleby	24
2.1.7. Warunki klimatyczne	24
2.1.8. Szata roślinna	25
2.2. ANALIZA STANU OBECNEGO	26
2.2.1. Sytuacja demograficzna	26
2.2.2. Gospodarka wodno – ściekowa	27
2.2.3. Infrastruktura drogowa	27
2.2.4. Infrastruktura energetyczna i gazownictwo	28
2.2.5. Infrastruktura telekomunikacyjna	28
2.2.6. Rozwój gospodarczy	29
2.2.7. Bezrobocie	31
2.2.8. Oświata i edukacja	32
2.2.9. Kultura i sport	32
2.2.10. Rozwój turystyczny Miasta	34
2.2.11. Pomoc społeczna	36
2.2.12. Opieka zdrowotna	37
2.2.13. Bezpieczeństwo publiczne	37

Rozdział 3. Cele Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy Miejskiej

Świeradów-Zdrój	38
3.1. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej	40
3.2. Budowa i modernizacja infrastruktury turystycznej i uzdrowiskowej	40
3.3. Profilaktyka zagrożeń	41

Rozdział 4. Wieloletni Plan Finansowy-założenia prognostyczne

4.1. CEL OPRACOWANIA PROGNOZ FINANSOWYCH	43
4.2. METODYKA OPRACOWANIA PROGNOZ FINANSOWYCH	43

4.3. DANE HISTORYCZNE _____	44
4.4. METODYKA PROGNOZOWANIA _____	44
4.5. TRAFNOŚĆ PROGNOZY _____	46
4.6. ZASADY GOSPODARKI FINANSOWEJ JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO _____	46
4.7. ZAŁOŻENIA makroekonomiczne przyjęte do prognozy na lata 2007 - 2013 _____	46
4.7.1. Czynniki mające wpływ na gospodarkę budżetową i finanse _____	46
4.7.2. Inflacja _____	47
4.7.3. Produkt Krajowy Brutto _____	49
4.8. RODZAJE RYZYKA TOWARZYSZĄCEGO FUNKCJONOWANIU JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO _____	51
Rozdział 5. Gospodarka finansowa Miasta w latach 2005 - 2006 _____	53
5.1. WYKONANIE BUDŻETÓW MIASTA ŚWIERADÓW-ZDRÓJ W LATACH 2005 - 2006 _____	54
5.2. WOLNE ŚRODKI GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ _____	57
Rozdział 6. Wieloletni Plan Finansowy – prognozy budżetowe na lata 2007 - 2022 _____	58
6.1. DOCHODY I WYDATKI BUDŻETOWE W LATACH 2007 - 2022 _____	59
6.2. INFORMACJE O ZACIĄGNIĘTYCH I PLANOWANYCH ZOBOWIĄZANIACH FINANSOWYCH Z TYTUŁU KREDYTÓW, POŻYCZEK I OBLIGACJI _____	63
6.3. INFORMACJE O UDZIELANIU PRZEZ MIASTO ŚWIERADÓW-ZDRÓJ PORĘCZEŃ I GWARANCJI _____	64
6.4. ANALIZA ZDOLNOŚCI FINANSOWEJ MIASTA W LATACH OBOWIĄZYWANIA PROGNOZY _____	65
6.5. WSKAŹNIKI OBCIĄŻENIA BUDŻETU MIASTA _____	69
Rozdział 7. Wieloletni Plan Rzeczowy – Inwestycje planowane w ramach Planu Rozwoju Lokalnego _____	72
7.1. ZADANIA OBJĘTE INTERWENCJĄ WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ _____	73
Rozdział 8. Wieloletni Plan Inwestycyjny – Powiązanie projektów z celami strategicznymi Powiatu i Województwa _____	78
8.1. METODA POWIĄZANIA PROJEKTÓW Z CELAMI STRATEGICZNYMI POWIATU LUBAŃSKIEGO I WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO _____	79
8.2. CELE PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH PRZYJĘTYCH DO WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO _____	80
Rozdział 9. System wdrażania i oczekiwane wskaźniki osiągnięć Wieloletniego Planu Inwestycyjnego _____	81
9.1. SYSTEM WDRAŻANIA WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO _____	82
9.2. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU _____	82
Rozdział 10. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej Wieloletniego Planu Inwestycyjnego _____	84
10.1. SPOSOBY MONITOROWANIA I OCENY PLANU _____	85

10.2. SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY POMIĘDZY SEKTOREM PUBLICZNYM, PRYWATNYM I
ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI _____

85

Skróty i pojęcia używane w opracowaniu

ANALIZA MOŻLIWOŚCI INWESTYCYJNYCH	sprawdzenie w oparciu o projekcje finansowe, jakie środki może gmina przeznaczyć na inwestycje. Uwzględnić zarówno środki własne (w tym zaoszczędzone) jak i źródła zewnętrzne
ANALIZA WIARYGODNOŚCI KREDYTOWEJ	sprawdzenie (w oparciu o procedury przyjęte przez kredytodawcę) zdolności podmiotu do spłaty zobowiązań w przyszłości. Tu dodatkowo weryfikowana jest zgodność z ustawą o finansach publicznych
DOTACJA	w opracowaniu są to kwoty wynikające z paragrafu 201, 202, 203, 211, 212, 213, 221, 222, 223, 631, 641, 651, 633, 643, 653, 632, 642, 652 klasyfikacji paragrafów dochodów, przychodów i środków zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 marca 2003 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów
DZ. U.	Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej
EUR	jednostka walutowa obowiązująca w Unii Europejskiej
EURIBOR	stopa procentowa kredytów na rynku europejskim
EURIBOR 1M.	stopa, według której naliczane jest oprocentowanie kredytu w walucie unijnej. Mówi o tym, że odsetki naliczane są raz na miesiąc
GUS	Główny Urząd Statystyczny
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
MIASTO	Gmina Miejska Świeradów-Zdrój
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OBLIGACJE	wierzytelne papiery wartościowe emitowane przez osoby prawne w celu pozyskania środków pieniężnych dla finansowania określonych celów; obligacje są z reguły papierami wartościowymi na okaziciela, co powoduje, że są instrumentem finansowym w pełni płynnym i łatwo zbywalnym; obligacje jako papiery wartościowe podlegają obrotowi (tzn. mogą być kupowane i sprzedawane)
PLN	Polski złoty wprowadzony do obiegu 1 stycznia 1995 roku
PROJEKCJA FINANSOWA	przedstawienie na podstawie wiedzy szczególnej (przewidywania służb finansowych Miasta) i ogólnej (wskaźniki ekonomiczne) przewidywań dotyczących przyszłych zdarzeń finansowych
RATA	część nominalnej wielkości kredytu przypadająca do spłaty w danym roku
RATA ODSETKOWA	odsetki od kredytu przypadające do spłaty w danym roku wyliczone w oparciu o prognozowane stopy procentowe
S.A.	Spółka akcyjna
SP. Z O.O.	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
SUBWENCJA	w opracowaniu są to kwoty wynikające z paragrafu 292 klasyfikacji paragrafów dochodów, przychodów i środków zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 25 marca 2003 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów
USTAWA O FINANSACH PUBLICZNYCH	Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 z późniejszymi zmianami)
USTAWA O DOCHODACH	Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966 z późniejszymi zmianami)
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIBOR	Warsaw Interbank Offered Rate, oprocentowanie, po jakim banki skłonne są udzielić pożyczek innym bankom
WIBOR 3M	stopa, według której naliczane jest oprocentowanie kredytu w polskiej walucie. Mówi o tym, że odsetki naliczane są raz na trzy miesiące
WPF	Wieloletni Plan Finansowy - analiza możliwości finansowych
WPR	Wieloletni Plan Rzeczowy - analiza potrzeb i możliwości inwestycyjnych od strony rzeczowej
Wskaźnik obsługi zadłużenia	zgodnie z art. 169 Ustawy o finansach publicznych łączna kwota przypadających do spłaty w danym roku budżetowym rat kredytów i pożyczek oraz potencjalnych spłat

	<p>kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek, oraz należnych odsetek i dyskonta, a także przypadających w danym roku budżetowym wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, nie może przekroczyć 15,0% planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego;</p> <p>ograniczeń określonych powyżej nie stosuje się do kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej, a także emitowanych w tym celu papierów wartościowych</p>
Wskaźnik zadłużenia	<p>art. 170 Ustawy o finansach publicznych, który stanowi, iż łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekraczać 60,0% dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym;</p> <p>W trakcie roku budżetowego łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec kwartału nie może przekraczać 60,0% planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki;</p> <p>ograniczeń określonych powyżej nie stosuje się do emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej</p>
Wydatki osobowe	<p>(tu) kwoty wynikające z paragrafu 4100, 4110, 4120, 4130, 4140, 4010, 4020, 4030, 4040, 4050, 4060, 4070, 4080, 4090, klasyfikacji paragrafów wydatków i środków zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych</p>
Wydatki rzeczowe	<p>(tu) kwoty wynikające z paragrafu 2510, 2520, 2530, 2540, 2550, 2560, 2570, 2580, 2590, 2610, 2620, 2630, 2310, 2320, 2330, 2410, 2810, 2810, 2820, 2830, 2710, 2720, 2850, 2900, 2910, 2930, 2960, 2970, 3020, 3030, 3110, 3210, 3220, 3230, 3240, 3250, 4150, 4160, 4170, 4200, 4210, 4220, 4230, 4240, 4250, 4260, 4270, 4280, 4290, 4300, 4320, 4410, 4420, 4430, 4440, 4450, 4460, 4470, 4480, 4490, 4500, 4510, 4520, 4530, 4540, 4550, 4560, 4570, 4580, 4590, 4600, 4610, 4710, 4810, 4910, 4920, 4950, 4960, 4970, klasyfikacji paragrafów wydatków i środków zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych</p>

**ROZDZIAŁ 1. PODSTAWY WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO
GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ**

1.1. WPROWADZENIE

Podstawowym celem działania samorządu jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju regionu, który prowadzi do poprawy jakości życia lokalnej społeczności. Szczególna rola samorządu terytorialnego została zarysowana przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej w artykule 163, który stanowi, że samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne niezastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych.

Zgodnie z artykułem 7 ustęp 1 ustawy o samorządzie gminnym do zadań własnych Gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

- 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- 2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- 4) lokalnego transportu zbiorowego,
- 5) ochrony zdrowia,
- 6) pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- 7) gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- 8) edukacji publicznej,
- 9) kultury, w tym bibliotek miejskich i innych placówek upowszechniania kultury,
- 10) kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- 11) targowisk i hal targowych,
- 12) zieleni miejskiej i zadrzewień,
- 13) cmentarzy miejskich,
- 14) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego,
- 15) utrzymania miejskich obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- 16) polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
- 17) wspierania i upowszechniania idei samorządowej,

- 18) promocji Gminy,
- 19) współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- 20) współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Powiązanie tych zadań wymaga starannego planowania. Artykuł 110 (oraz inne) ustawy o finansach publicznych oraz artykuł 18 ustawy o samorządzie gminnym tworzą prawne podstawy wieloletniego planowania finansowego dla samorządu.

1.2. Koncepcja opracowania

Wieloletni Plan Finansowy opiera się na długoterminowej prognozie wolnych środków, które obrazują zdolność obsługi zobowiązań oraz możliwości samodzielnego finansowania inwestycji. Analiza ma stanowić pomoc przy podejmowaniu decyzji o wielkości i okresie zadłużania się Jednostki oraz harmonogramu jego spłat.

Pojęcie prognozy nie jest jednoznacznie zdefiniowane. Przyjęto, że prognoza powinna być sądem o następujących właściwościach:

- sformułowanym z wykorzystaniem dorobku nauki,
- odnoszącym się do określonego momentu czasu w przyszłości,
- podlegającym empirycznej weryfikacji,
- niepewnym, ale akceptowalnym.

Budowa prognozy składa się z kilku etapów, przy czym w literaturze brak jest jednolitej konwencji. Można jednak wyodrębnić następujące etapy postępowania, które powinny być wykonywane w odpowiedniej kolejności:

1. jednoznaczne zdefiniowanie problemu prognostycznego,
2. zebranie danych historycznych,
3. analiza danych historycznych,
4. wybranie metody prognozowania,
5. postawienie prognozy,

ocena trafności prognozy.

1.3. Wieloletni Plan Inwestycyjny Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój

Dla racjonalnego i długofalowego zaplanowania wydatków, zwłaszcza na rzecz projektów perspektywicznych Miasto podjęło działania nad stworzeniem Wieloletniego Planu Inwestycyjnego. Podstawami prawnymi podjętych prac są:

- 1) Uchwała Nr VII/40/2004 Rady Miasta w Świeradowie Zdroju z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie: zasad opracowania, uchwalania i realizacji Planu Rozwoju Lokalnego wraz z Wieloletnim Planem Inwestycyjnym gminy Świeradów-Zdrój.

- 2) Uchwała Nr XII/63/2004 Rady Miasta w Świeradowie Zdroju z dnia 27 października 2004 r. w sprawie: przyjęcia zasad oceny inwestycji na potrzeby Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.
- 3) Uchwała Nr X/53/2004 Rady Miasta w Świeradowie Zdroju z dnia 7 września 2004 r. w sprawie: uchwalenia zmian Wieloletniego Planu Inwestycyjnego dla Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój.
- 4) Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Świeradów-Zdrój na lata 2005-2015.
- 5) Strategia Rozwoju Powiatu Lubańskiego.
- 6) Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego.

W Urzędzie Miasta zebrano i uporządkowano wnioski. Spośród wszystkich wniosków wybrano spełniające kryteria formalne.

1.4. METODYKA PRAC

Wieloletni Plan Inwestycyjny został opracowany przy założeniu, że jego sporządzenie przyczyni się do planowego zarządzania Miastem w zakresie realizacji zadań inwestycyjnych, z uwzględnieniem potencjału finansowego Miasta oraz pomoże w pozyskaniu środków unijnych.

Etap I – diagnoza stanu.

Diagnoza obejmuje przegląd najważniejszych elementów struktury społeczno-gospodarczej Miasta. Szczególny nacisk położono na omówienie następujących zagadnień:

- o sytuacji demograficznej i społecznej,
- o stanu infrastruktury technicznej, w szczególności spraw infrastruktury telekomunikacyjnej, energetycznej i gazowniczej, kanalizacji, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, infrastruktury drogowej,
- o stanu infrastruktury społecznej, w szczególności bazy materialnej oświaty i wychowania, zagadnień pomocy społecznej, służby zdrowia, kultury oraz sportu i rekreacji,
- o sytuacji gospodarczej, w tym w sferze rolnictwa oraz działalności pozarolniczej,
- o problematyki przestrzennej i mieszkaniowej,
- o gospodarki finansowej Miasta oraz inwestycji publicznych.

Przy opracowywaniu diagnozy stanu dokonano również przeglądu dokumentów Miasta związanych ze sferą przestrzenną.

Etap II – dyskusja na temat głównych problemów Miasta oraz sposobów ich rozwiązania.

Do programu wnioski składali radni i kierownicy gminnych jednostek organizacyjnych.

W ramach etapu II, podczas spotkań dyskutowane były szeroko główne problemy rozwojowe

Miasta z uwzględnieniem głównych priorytetów rozwojowych tj. rynek pracy (bezrobocie), bezpieczeństwo publiczne itp.

Etap III – zarys projektu Wieloletniego Planu Inwestycyjnego - robocza wersja dokumentu.

Zespół ds. Wieloletniego Planu Inwestycyjnego opracowujący Wieloletni Plan Inwestycyjny przygotował zarysy dokumentów obejmujących zadania priorytetowe.

W kolejnym kroku zadania priorytetowe, zgodnie z kryteriami doboru przyjętymi przez Radę Miasta, zostały umieszczone w projekcie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Miasta jako przewidziane do realizacji w latach 2008-2013.

Podsumowując, przebieg prac był następujący:

1. Stworzenie założeń prognostycznych Wieloletniego Planu Finansowego (WPF):
 - a. Przygotowanie danych przez służby finansowe Urzędu Miasta:
 - I. Dane historyczne.
 - II. Prognozy.
 - b. Weryfikacja danych.
 - c. Stworzenie projekcji możliwości finansowych Miasta na okres obowiązywania Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.
 - d. Analiza możliwości finansowych Miasta przez służby finansowe Miasta z udziałem konsultantów.
2. Stworzenie Wieloletniego Planu Rzeczowego (WPR):
 - a. Zebranie wniosków inwestycyjnych.
 - b. Opracowanie wniosków przez pracowników Urzędu Miasta.
 - c. Ocena wniosków.
3. Harmonizacja możliwości finansowych z potrzebami inwestycyjnymi - stworzenie wariantów Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.
4. Przygotowanie i przedłożenie Radzie Gminy projektu Wieloletniego Planu Inwestycyjnego obejmującego Wieloletni Plan Finansowy i Wieloletni Plan Rzeczowy.

1.5. KRYTERIA OCENY ZADAŃ INWESTYCYJNYCH

Ocena wniosków inwestycyjnych zgodnie z przyjętymi dokumentami przebiegała według następujących kryteriów:

1. Zgodność wniosku z dokumentami strategicznymi Miasta.
2. Planowana wartość zadania przekracza 50.000 PLN.

1. Ocena inwestycji w kategoriach uwarunkowań społecznych:

1.1. Zasięg oddziaływania:

- 0 - mniejszy niż jeden rejon,
- 1 - jeden rejon,
- 2 - więcej niż jeden rejon,
- 3 - cała gmina,
- 4 - zasięg regionalny.

„Rejon” – przez „Rejon” należy rozumieć n/w rejony miasta:

- a) Czarniawa Zdrój,
- b) tereny położone na wschód od ciągu ul. Górskiej,
- c) tereny położone poniżej ciągu ul. Zakopiańskiej i Grunwaldzkiej,
- d) tereny położone poniżej ciągu ul. 11 Listopada, włącznie z ulicą 11 Listopada,
- e) centrum miasta - teren ograniczony ulicami Górską, Zakopiańską, Grunwaldzką, 11 Listopada (z wyłączeniem ulicy 11 Listopada).

1.2. Wpływ na rozwój gospodarczy i/lub nowe miejsca pracy:

- 0 - nie wpływa,
- 3 - podwyższa atrakcyjność inwestycyjną Gminy, co w przyszłości może przyczynić się do utrzymania istniejących lub powstania nowych miejsc pracy,
- 6 - w istotny sposób przyczynia się do powstania nowych podmiotów oraz nowych miejsc pracy; podwyższa atrakcyjność inwestycyjną Gminy.

1.3. Wpływ inwestycji na jakość edukacji dzieci i młodzieży:

- 0 - nie wpływa,
- 1 - poprawia możliwości rozwoju,
- 2 - dodaje nową jakość do możliwości rozwoju edukacyjno-oświatowego.

1.4. Wpływ inwestycji na bezpieczeństwo mieszkańców i gości (w zakresie zagrożenia zdrowia i życia, przestępczość):

- 0 - inwestycja nie ma wpływu na bezpieczeństwo mieszkańców,
- 1 - inwestycja poprawia bezpieczeństwo mieszkańców
- 3 - inwestycja dodaje nową jakość dla bezpieczeństwa mieszkańców.

1.5. Wpływ inwestycji na poprawę spędzania wolnego czasu przez mieszkańców Gminy i gości:

- 0 - nie wpływa,
- 1 - niewielki,
- 2 - istotny.

2. Ocena inwestycji w kategoriach strukturalnych:

2.1. Stopień zaawansowania inwestycji:

- 0 - nowa inwestycja,
- 1 - faza koncepcji i opracowania wstępnego,
- 2 - opracowana dokumentacja projektowa lub wybrany projektant,
- 3 - pozwolenie na budowę (lub możliwość rozpoczęcia inwestycji),
- 5 - podpisana umowa na realizację robót budowlano-montażowych.

2.2. Zadanie wynikające z decyzji niezależnych od Gminy:

- 0 - brak decyzji wpływających na inwestycję,
- 3 - przewiduje się ryzyko zaistnienia takiej decyzji
- 6 - jest wydana decyzja mająca wpływ na inwestycję.

2.3. Na ile planowana inwestycja poprawi wykorzystanie istniejących obiektów służących mieszkańcom:

- 0 - nie wpływa,
- 1 - częściowo,
- 3 - zdecydowanie.

2.4. Wpływ na środowisko naturalne:

- 0 - neutralny wpływ na środowisko,
- 1 - niewielki pozytywny wpływ na środowisko
- 2 - inwestycja zawiera się w Gminnym Programie Ochrony Środowiska (bądź ma istotny pozytywny wpływ na środowisko nie zawierając się w Programie).

2.5. Wpływ inwestycji na poprawę wizerunku Gminy:

- 0 - neutralny,
- 3 - pozytywny,
- 5 - istotnie zmienia wizerunek gminy.

2.6. Wpływ inwestycji na poprawę standardu życia mieszkańców Gminy poprzez zapewnienie niezbędnej infrastruktury technicznej:

- 0 - nie wpływa,
- 1 - zwiększa komfort życia mieszkańców poprzez modernizację istniejącej infrastruktury technicznej,
- 3 - zwiększa komfort życia mieszkańców poprzez wyposażenie w nowe elementy infrastruktury technicznej.

3. Ocena inwestycji w kategoriach finansowych:

3.1. Wpływ inwestycji na budżet:

- 6 - istotny wpływ ujemny (zwiększenie wydatków powyżej 50.000 zł rocznie)
- 3 - wpływ ujemny (zwiększenie wydatków poniżej 50.000 zł rocznie),
- 0 - wpływ neutralny
- 3 - wpływ dodatni (stałe dochody lub zmniejszenie stałych wydatków budżetowych, lub uniknięcie wysokich kosztów związanych z wstrzymaniem inwestycji - poniżej 50.000 zł rocznie).
- 6 - istotny wpływ dodatni na budżet (inwestycja przynosi stałe dochody powyżej 50.000 zł. rocznie oraz zmniejszenie stałych wydatków budżetowych o kwotę powyżej 50.000 zł rocznie)

3.2. Możliwość finansowania inwestycji z niekomercyjnych środków bezzwrotnych (jeśli jest podpisana umowa lub istnieje inny podobny dokument zapewniający finansowanie punktacja ulega podwojeniu):

- 0 - nie,
- 2 - środki finansujące do 20% inwestycji,
- 5 - powyżej 20% i nie więcej niż 50% inwestycji,
- 10 - powyżej 50% inwestycji.

3.3. Możliwość finansowania inwestycji z niekomercyjnych źródeł zewnętrznych (kredyty i pożyczki preferencyjne):

- 0 - brak możliwości,
- 2 - środki finansujące do 20% inwestycji,
- 3 - powyżej 20% i nie więcej niż 45% inwestycji,
- 5 - powyżej 45% inwestycji.

3.4. Możliwość współfinansowania inwestycji z udziałem własnym mieszkańców lub innych zainteresowanych podmiotów (jeśli jest podpisana umowa lub istnieje inny podobny dokument zapewniający finansowanie punktacja ulega podwojeniu):

- 0 - nie,
- 2 - środki finansujące do 10% inwestycji,
- 3 - powyżej 10% i nie więcej niż 30% inwestycji,
- 5 - powyżej 30% inwestycji.

**ROZDZIAŁ 2. CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI SPOŁECZNO -
GOSPODARCZEJ NA TERENIE GMINY MIEJSKIEJ
ŚWIERADÓW-ZDRÓJ**

2.1. WSTĘP

2.1.1. HISTORIA ŚWIERADOWA-ZDROJU

Pierwsze informacje o osadzie leśnej oraz o istnieniu w górnym biegu rzeki wód o magicznych właściwościach odnaleziono już w XII-wiecznych legendach. Dzieje Świeradowa-Zdroju i okolic są nierozdzielnie związane z dziejami plemion łużyckich, a osada która powstała prawdopodobnie pod koniec XIII lub na początku XIV wieku zawdzięcza im swą nazwę Flynś (później zmienioną na Flinsberg).

Dzisiejszy Świeradów został po raz pierwszy wzmiankowany pod nazwą Fegebeutel w 1524 roku (według innego źródła w 1550r.) z uwagi na karczmę zbudowaną przy drodze wiodącej z Mirska na stronę czeską, która w późniejszym okresie otrzymała w języku niemieckim nazwę Fegebeutel. W dosłownym tłumaczeniu tego słowa na język polski, oznacza ona Czyściskawę. Natomiast z innych publikacji wynika, że niemal równolegle (w 1559 roku po raz pierwszy) funkcjonowała w ówczesnym użyciu nazwa Flinsberg - wykorzystywana do roku 1945.

W 1597 r. u stóp góry Opaleniec, w miejscu gdzie dziś znajduje się dzielnica Świeradowa – Góreczno, osiedliło się pierwszych 20 rodzin.

Pierwszą wzmiankę o świeradowskich wodach odnaleźć można w książce (wyd. w 1572 r) berlińskiego lekarza Leonarda Thurneyssera, który wspomina w niej o zimnych i ciepłych mineralnych i metalicznych wodach świeradowskiego źródła, nazywając go „świętym źródłem”. W innej pozycji literaturowej z 1600 roku (autorstwa Kaspra Schwenckfeldta) napotkać można wzmiankę „o kwaśnych wodach mineralnych, które biją ze źródła przy wsi Fegebeutel pod wysokim lasem”. O źródle kwasnych wód mineralnych, u źródeł Kwisy pisał w 1667r. I. Nason.

Chociaż na przełomie XVI i XVII wieku wiadomości o leczniczych właściwościach wód zlokalizowanych w Świeradowie zaczęły rozchodzić się po śląskiej ziemi to Wojna Trzydziestoletnia odłożyła w czasie moment rozpoczęcia ich użytkowania w celach leczniczych.

W latach 1634-1639 Świeradów był trzykrotnie plądrowany przez wojska carskie między innymi z powodu trwania jego mieszkańców w wierze protestanckiej i udzielania schronienia wygnańcom religijnym. Lata 1642-1645 były jednymi z najcięższych dla osady. W 1642 r. cesarska armia pod dowództwem gen. Piccolomini ograbiła Świeradów. Wkrótce przeszły tędy także wojska gen. Montecuculiniego, Wittenberga i Contiego. W 1645 r. w czasie szturmowania zamku Gryf przez Szwedów, wojska rotmistrza Hermanna, stacjonowały w Świeradowie. Miasto zostało doszczętnie splądrowane. Oprócz tego Świeradów musiał spłacić odszkodowania wojenne dla zamku Gryf.

O leczniczym zastosowaniu wód dowiadujemy się z kroniki śląskiej Fryderyka Luca z 1683 roku, gdzie autor opisywał dwa, jak to określił, słynne źródła wód mineralnych, leżące w pobliżu

źródeł Kwisy. Z badań przeprowadzonych w 1783 roku wynikało, że wody świeradowskie skutecznie leczą szereg schorzeń i niedomagań, między innymi pobudzają apetyt, wstrzymują wymioty, leczą stany lękowe, choroby żołądka i wątroby.

W 1754 r. tzw. górne źródło zostało ocembrowane i okryte dachem, a przy nim wybudowano małe schronisko.

W uzdrowiskowej przeszłości Świeradowa istotną datą jest rok 1768, kiedy to poprawiono obudowę górnego źródła, a obok niego wybudowano dom mieszkalny o 14 pokojach tzw. „stary dom źródłany”, gdzie oferowano zakwaterowanie kuracjusom. W 1826 roku miejscowość miała 1488 mieszkańców, a w 1840 liczba ta wzrosła do 1687 osób, które zajmowały się: działalnością uzdrowiskową, rolnictwem, chałupnictwem.

Do podstawowych zajęć mieszkańców należała hodowla bydła, wyrób masła, wyrąb lasu, pozyskiwanie płodów runa leśnego, wytwarzanie wyrobów z drewna. Istniały w Świeradowie także zakłady przemysłowe lub rzemieślnicze różnych branż: młyny wodne, młyny do mielenia kory dębowej, tartaki, młyńskie szlifiernie drewna, łupkarnia. W osadzie pracowali piekarze, rzeźnicy, szewcy, krawcy, bednarze, tokarze, stolarze, cieśle, kowale, zakłady przędzenia bawełny. Odnotowano 18 sklepów: z artykułami kolonialnymi i szklanymi, gospody i szynki. Ponadto wiele osób pracowało dla jeleniogórskiej tkalni welonów.

Ważnym momentem dla rozwoju turystyki i uzdrowiska był rozwój komunikacji kolejowej w regionie. Wybudowanie w latach 1846-1866 linii kolejowej pomiędzy Wrocławiem a Gorlitz (a dalej do Drezna i Berlina), a także z Węglińca do Jeleniej Góry (przez Gryfów Śl.) i dalej przez Wałbrzych do Wrocławia znacznie przybliżyło mieszkańcom nawet odległych rejonów państwa pruskiego kurort (z Gryfowa do Świeradowa jest ok. 15 km).

Na ostatnie ćwierćwiecze XIX wieku przypadł okres znacznej rozbudowy i modernizacji istniejącej bazy i urządzeń sanatoryjnych. W latach tych liczba kuracjuszy zwiększyła się z 500 osób w 1873 roku do 5000 w 1893 roku. W 1909 prywatny inwestor wybudował połączenie kolejowe między Świeradowem i Mirskiem, a tuż przed pierwszą wojną światową ulice Miasta zostały zelektryfikowane, zainstalowano także wodociągi. Z danych wynika, że na przełomie lat 1920 - 1930 Świeradów był miejscowością na wskroś kuracyjną. Znajdowało się tu kilka znanych zakładów lecznictwa uzdrowiskowego (Dom Zdrojowy z 70 pokojami, Łazienki Leopolda, w których odnotowano 50 pokoi), 23 restauracje, gospody i kawiarnie, 128 domów wynajmujących kwatery, 9 garaży samochodowych, wypożyczalnię samochodów, pocztę, telegraf, rozmównicę publiczną, obiekty rekreacyjno-sportowe, handlowe, prywatne kolegium nauczycielskie.

W 1935 roku lekarze, przemysłowcy, właściciele domów sanatoryjnych, hoteli i pensjonatów założyli związek mający na celu opiekę nad rozwojem ruchu turystycznego, a

efektem jego działalności było między innymi wybudowanie drogi między Świeradowem i Szklarską Porębą.

Usytuowanie Miasta z dala od działań wojennych II wojny światowej spowodowało, że do końca 1944 roku uzdrowisko funkcjonowało normalnie.

Po wojnie, w 1946 roku, Miasto uzyskało prawa miejskie. W sierpniu 1947 roku w ramach ogólnokrajowej akcji repolonizacyjnej odbył się na Ziemiach Odzyskanych plebiscyt onomastyczny, w wyniku którego wprowadzono zmianę nazwy Wieniec Zdrój na Świeradów-Zdrój. Świeradów-Zdrój wszedł w skład województwa wrocławskiego jako część powiatu lwóweckiego, zaś 1 stycznia 1973 roku sołectwo Czarniawa-Zdrój włączono w granice Świeradowa. W wyniku reformy administracyjnej z 1975 roku Miasto stało się częścią województwa jeleniogórskiego, aby od 1 stycznia 1999 roku w wyniku nowego podziału administracyjnego tworzyć powiat lubański w województwie dolnośląskim.

Podkreślić trzeba, że lokalizacja dzisiejszego Świeradowa odegrała znaczną rolę w rozwoju cywilizacyjnym tego zakątka Gór Izerskich: był punktem wyjściowym do pionierskich eskapad badawczych w góry, stał się miejscem które przyczyniło się do ich rozświetlenia i poznania - już w średniowieczu tajemnice tych gór zgłębiali poszukiwacze skarbów. W Świeradowie Zdroju objęto dotychczas wpisem do rejestru zabytków 14 obiektów. Są to obiekty uzdrowiskowe, pensjonaty, wille i inne budynki mieszkalne oraz kościół w Czarniawie.

2.1.2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ŚWIERADOWA-ZDROJU

Miasto Świeradów-Zdrój leży w zachodniej części województwa dolnośląskiego na wysokości około 500 m n.p.m. Powierzchnia Miasta wynosi 2 077 ha, z czego użytki rolne zajmują 850 ha a lasy i grunty leśne 826 ha.

Obszar Miasta w jego obecnych granicach administracyjnych obejmuje dwie jednostki strukturalno - przestrzenne: Świeradów-Zdrój i Czarniawę-Zdrój położone: pierwsza w dolinie Kwisy, druga w dolinie Czarnego Potoku. Jest miastem przygranicznym i sąsiaduje bezpośrednio (w Czarniawie) z Czechami. Położona jest w odległości 19 km od Szklarskiej Poręby, 29 km od Lubania, 54 km od Bolesławca, a 34 km od Jeleniej Góry. W odległości 160 km od Świeradowa znajduje się miasto Wrocław, zaś do granicy z Czechami (w Czarniawie) jest z centrum 9 km. Od Drezna jest Świeradów-Zdrój oddalony o 220 km, od Frankfurtu nad Menem o 280 km, od Pragi o 140 km, a od Berlina o 320 km. W przeważającej części, od wschodu i południowego wschodu jednostka graniczy z gminą Mirsk, od północy z gminą Leśna, od zachodu (na krótkim odcinku) z Republiką Czeską. Komunikację zewnętrzną zapewniają drogi wojewódzkie: nr 361 (prowadząca z Mirska do przejścia granicznego w Czarniawie Zdroju) oraz nr 362 (ze Szklarskiej Poręby). Miasto posiada komunikację autobusową m. in.

z Bolesławcem, Mirskiem, Kamienną Górą, Szklarską Porębą, Leśną, Lubinem, Lwówkiem Śląskim, Łodzią, Pobiedną, Lubomierzem oraz Turkiem i Wrocławiem. Ponad 10 połączeń dziennie funkcjonuje w kierunku Czerniawy, Gryfowa Śląskiego, Jeleniej Góry i Lubania. Świeradów-Zdrój wchodzi w skład powiatu lubańskiego, a siedzibą powiatu miasto Lubań. Powiat lubański należy do najmniejszych co do wielkości. Pod względem powierzchni (428,2 km²) plasuje się na 25 miejscu, natomiast pod względem liczby mieszkańców (około 60 tys. osób) na 16 miejscu.

Mapa 1. Usytuowanie Miasta Świeradów-Zdrój w Polsce

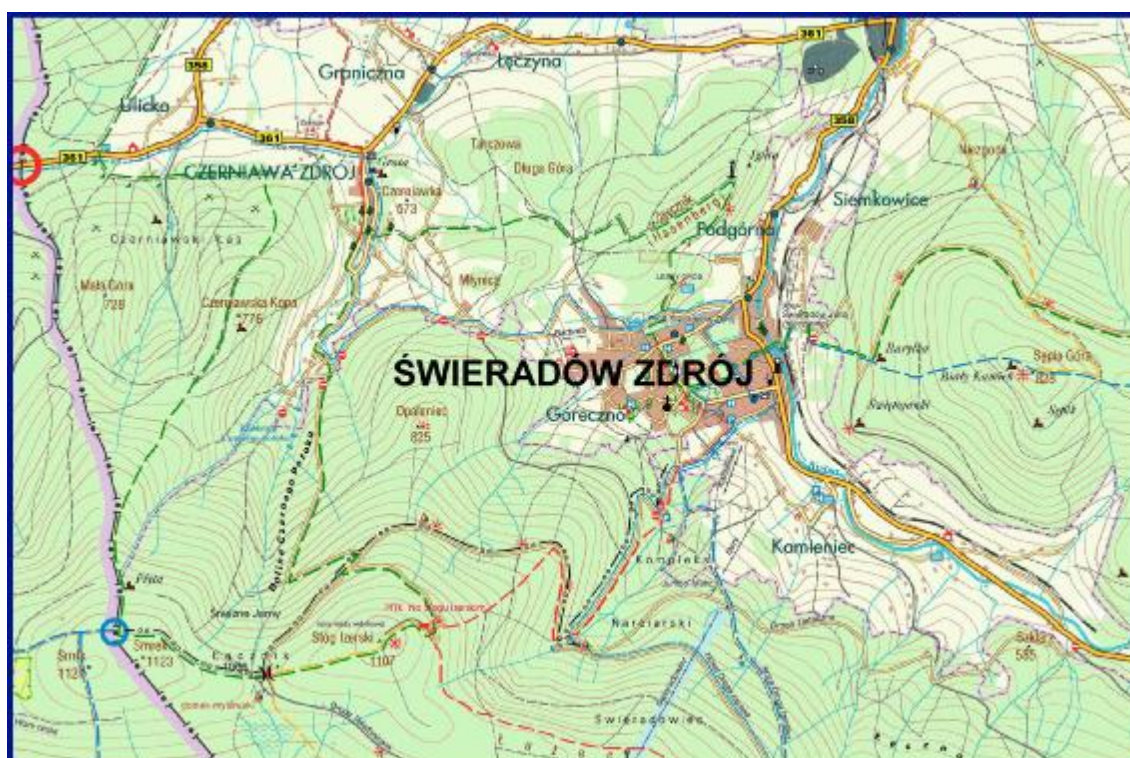

Mapa 2. Powiat Lubański z granicami gmin

Mapa 3. Świeradów-Zdrój i okolice

2.1.3. WARUNKI GEOGRAFICZNO – TOPOGRAFICZNE

Na podstawie fizyko - geograficznej regionalizacji Polski można stwierdzić, że Świeradów-Zdrój rozlokowany jest w Obniżeniu Świeradowskim - pomiędzy Wysokim Grzbieciem (od zachodu i południowego wschodu) a Grzbieciem Kamienickim (od północnego wschodu i wschodu), zaś od północy Obniżenie Świeradowskie graniczy z elipsoidalną Kotliną Mirską, w obrębie Gór Izerskich, w Sudetach Zachodnich. Głównymi jednostkami morfologicznymi są stoki okalających miasto wzgórz, zajmujące 40-50% powierzchni o zróżnicowanych spadkach (od 5 do 20%) oraz dolina rzeki o asymetrycznej formie.

Sam Świeradów leży w rozszerzeniu doliny, pomiędzy przysadzistym i obłym w kształcie Stogiem Izerskim (1107 m n.p.m.) od południowego zachodu, a kopiastrą Sępią Górą (828 m n.p.m.) od wschodu. Czerniawa zaś od zachodu otoczona jest przez Czerniawską Kopę (776 m n.p.m.). Od południowego wschodu osłania Czerniawę Opaleniec (821 m n.p.m.), będący niewielkim ramieniem Stogu Izerskiego.

Z punktu widzenia mapy administracyjnej Miasto Świeradów-Zdrój leży w zachodniej części województwa dolnośląskiego na wysokości około 500 m n.p.m. Obszar miasta w jego obecnych granicach administracyjnych obejmuje dwie jednostki strukturalno - przestrzenne: Świeradów-Zdrój i Czerniawę-Zdrój położone - pierwsza w dolinie Kwisy, druga w dolinie Czarne Potoku. Jest miastem przygranicznym i sąsiaduje bezpośrednio (w Czerniawie) z Czechami. Położone jest w odległości 19 km od Szklarskiej Poręby, 29 km od Lubania, 54 km od Bolesławca, a 34 km od Jeleniej Góry. W odległości 160 km od Świeradowa znajduje się miasto Wrocław, zaś do granicy z Czechami (w Czerniawie) jest z centrum 9 km. Od Drezna jest Świeradów-Zdrój oddalony o 220 km, od Frankfurtu nad Menem o 280 km, od Pragi o 140 km, a od Berlina o 320 km. W przeważającej części, od wschodu i południowego wschodu jednostka graniczy z gminą Mirsk, od północy z gminą Leśna, od zachodu (na krótkim odcinku) z Republiką Czeską.

2.1.4. HYDROGRAFIA

Pod względem hydrogeologicznym Świeradów położony jest w zlewni rzek: Kwisy i Nysy Łużyckiej. Głównym ciekim wodnym jest rzeka Kwisa wraz z dopływami: Mirotką i Kamienną. Potoki wypływające z Gór Izerskich zasilane są wodami podziemnymi, głównie typu szczelinowego i rumoszewego oraz wodami opadowymi.

2.1.5. WODY PODZIEMNE

Rejon Świeradowa i Czerniawy charakteryzuje dyslokacja tektoniczna, z którą wiąże się występowanie w tym rejonie wód leczniczych.

Teren miasta położony jest w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 344 „Karkonosze” oraz w strefie ochrony uzdrowisk. Miasto zawdzięcza swą funkcję uzdrowiskową zlokalizowanym nad Kwisą źródłom mineralnym - są to wody lecznicze, według klasyfikacji balneologicznej zaliczane do szczaw. W obszarach górskich wody występują z reguły w obrębie dolin rzecznych oraz utworów stokowych tworząc płytko położony pierwszy poziom wodonośny, a także jako wody szczelinowe – głębszego krążenia związane ze spękanymi kompleksami skalnymi. Wody podziemne dzielą się na:

- wody aluwialne występujące w żwirowo-kamienistych utworach rzecznych i stożka napływowego, są one najpłytsze ze zwierciadłem wody od kilku centymetrów do 2 m,
- wody pokryw wietrzelinowych, która pojawia się sporadycznie na różnych głębokościach w glinach spągowej warstwie wietrzelin na kontakcie skały litej,
- wody szczelinowe występujące w skałach krystalicznych starszego podłoża, krążące w spękaniaach skalnych i nie tworzące jednolitego horyzontu, występują one w strefie głębokości 30 - 50 m p.p.t.

2.1.6. GLEBY

Świeradów-Zdrój jest Miastem o warunkach niezbyt sprzyjających rolnictwu, gleby klasy II, III i IV pochodzenia organicznego nie występują. Pod względem bonitacyjnym przeważają gleby klasy V i VI, natomiast jako nieliczne występują gleby klasy IV. Gleby brunatne stanowią 45,0% powierzchni użytków rolnych, 30,0% powierzchni zajmują gleby pseudobielicowe, a mady obejmują 25,0% ogółu użytków rolnych. Gleby o większych deniwelacjach i górskim krajobrazie są zajęte przez użytki leśne. Obszary położone niżej, posiadające łagodniejsze stoki i rzeźbę typu równinnego są użytkowane rolniczo jako grunty orne (uprawa ziemniaków, owsa i żyta) lub jako użytki zielone.

2.1.7. WARUNKI KLIMATYCZNE

Położenie Miasta wskazuje, iż w zasadzie powinno mieć ono klimat podgórski, jednak bliskość dużych kompleksów leśnych rozlokowanych na zboczach górskich, które skutecznie chronią je przez silnymi wiatrami (w znacznym stopniu lasy zmniejszają też siłę wiatrów i wahania temperatury) sprzyjając klimatowi bodźcowemu o znacznej aktywności biologicznej.

Duże nasłonecznienie i mniejsza wilgotność powietrza sprawiają, że można odnieść wrażenie, iż jest tu cieplej niż na nizinach. Średnia roczna temperatura dla Świeradowa to 6,5°C, dla stycznia 2,8°C, a dla lipca 15,8°C. Zima zaczyna się w mieście już pod koniec września, a przedwiośnie w połowie marca, wiosna rozpoczyna się w natomiast w połowie kwietnia, a lato trwa do końca

sierpnia. Okres ciepły (kiedy temperatura wynosi ponad 5 °C) trwa w mieście od 25 do 27 tygodni, zima zaś niemal 9 tygodni, lato 12 tygodni. Przeciętna opadów w skali rocznej wynosi w Świeradowie 1 178 mm (na Stogu Izerskim 1 200 mm). Miesiącem najobfitszym w opady jest lipiec (128 mm) zaś najuboższym luty (92 mm). Dodatkowo należy wspomnieć, że w okresie od maja do października spada na 100 m powierzchni przeciętnie 660 mm deszczu. Średnia liczba dni z opadami śniegu wynosi w opisywanej jednostce terytorialnej od 180 do 210 (w okresie od listopada do kwietnia).

Charakterystyczne dla Gór Izerskich są porywiste, górskie wiatry typu fenów - ich wpływ powoduje podwyższenie średniej rocznej temperatury, obniżeniu niedosytu wilgotności, zmniejszeniu stopnia zachmurzenia. Wiatry te przyczyniają się do nagłego topnienia śniegów (czasami osiągają prędkość huraganu).

2.1.8. SZATA ROŚLINNA

Świeradów-Zdrój posiada wiele zieleni śródmiejskiej, znajduje się tu wiele założeń parkowych i ogrodowych o wartościach kulturowych z cennymi gatunkami drzew rodzimych i introdukowanych. Do obszarów zalesionych należą: wzgórze Zajęcznik, północne stoki Wysokiego Grzbietu (Stóg Izerski, Smrek). Lasy zaliczono do VII klasy przyrodniczo-leśnej Sudeckiej w I Dzielnicy Sudetów Zachodnich, w mezoregionie Gór Izerskich i Karkonoszy. W obrębie Świeradów dominuje: las mieszany górski (35,7%), bór górski (21,9%), bór mieszany górski (20,6%), las mieszany wyżynny (15,0%).

Na terenie Miasta stwierdzono występowanie 9 gatunków roślin chronionych na 40 stanowiskach, w tym 5 gatunków znajdujących się pod ochroną całkowitą i 4 pod ochroną częściową. Faunę Świeradowa Zdroju tworzą przede wszystkim gatunki leśne. Stwierdzono na tym terenie obecność 26 gatunków ssaków z 5 rzędów (8 gatunków ssaków objętych jest całkowitą ochroną). Odnotowano także 95 gatunków ptaków (83 gatunki chronione i 3 częściowo chronione, a także 4 zagrożone i 9 potencjalnie zagrożonych na Śląsku i 1 w Polsce) oraz rozmaitych przedstawicieli herpetofauny. Jedynym gatunkiem ryb chronionych jest strzebla potokowa.

W Górach Izerskich częste są mniejsze i większe torfowiska wysokie z typową roślinnością torfowiskową. Najbogatsze torfowiska występują w okolicy Świeradowa-Zdroju, na Hali Izerskiej. Rezerwat florystyczny „Torfowiska Izerskie” znajduje się w płaskim obniżeniu doliny Izery między grzbietami Średnim a Wysokim. Duża ilość opadów i stagnacja wody sprzyjają rozwojowi roślinności torfowiskowej. Cały ten podmokły teren ma 3,2 km długości i maksymalną szerokość 800 m. Ze względu na występowanie na nim szeregu rzadkich roślin w 1969 r. utworzono tu rezerwat o pow. 44,72 ha. Znajdziemy tam rośliny takie jak: brzozę

karłowatą, sosnę błotną, jałowiec halny, rosiczki – okrągłolistna i rzadko spotykana długolistna, równie rzadką wełnianeczkę darniową, wełniankę pochwowatą, malinę moroszkę, bagnicę torfową, liczne turzyce, a wśród nich turzycę bagienną, borówkę bagienną, bagno zwyczajne, modrzewnicę zwyczajną, przygielkę białą, żurawinę błotną, bążynę czarną i wiele innych. Najbardziej interesująca wydaje się fauna torfowisk, w której stwierdzono znaczną obfitość skorupiaków, a wśród nich np. wioślarkę, gatunek typowy dla torfowisk. Stałym mieszkańcem jest również świergotek nadwodny i a spośród innych ptaków często spotykany pluszcz i lerka borowa.

2.2. ANALIZA STANU OBECNEGO

2.2.1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Z danych Urzędu Statystycznego wynika, że w mieście żyje około 4,6 tys. osób, w tym prawie 2,5 tys. kobiet, co stanowi 56,6% ludności zamieszkałej na tym terenie. Przeciętna gęstość zaludnienia wynosi około 240 osoby na km² – ze wszystkich gmin powiatu tylko w Lubaniu gęstość zaludnienia jest większa. Pod względem liczby ludności Świeradów-Zdrój jest jednym z mniejszych miast województwa dolnośląskiego.

Tabela 1. Ludność Miasta w latach 2004 - 2006

2004			2005			2006		
razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
4 577	2 108	2 469	4 575	2 106	2 469	4 555	2 093	2 462

Źródło: Dane Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie

W 2006 roku w ogólnej liczbie ludności 860 osób (tj. 19% ogółu ludności zamieszkałej na tym terenie) stanowiła ludność w wieku przedprodukcyjnym, 2 977 osób (tj. 66% ogółu ludności zamieszkałej na terenie Miasta) to ludność w wieku produkcyjnym, natomiast ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowano 718 osób czyli 16% ludności zamieszkałej w Mieście Świeradów-Zdrój. Mimo nieznacznego spadku liczby ludności w Mieście zauważalny jest trend zwiększania się liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym, co jest pozytywnym wskaźnikiem.

2.2.2. GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA

W mieście funkcjonuje mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków o przepustowości 1329 m³/d, zaś długość sieci wodociągowej rozdzielczej wynosi 40,2 km, a kanalizacyjnej 34,6 km.

2.2.2.1 Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie Świeradowa-Zdroju w wodę odbywa się przy pomocy miejskiego wodociągu centralnego, zasilanego wodami z ujęć powierzchniowych. Długość sieci wodociągowej wynosi w roku 2007 40,2 km. Posiada ona szereg przyłączy, z których korzysta około 3,5 tys. mieszkańców Miasta. Roczne zużycie wody przez gospodarstwa domowe wynosi około 115 dam³.

Istniejące studnie kopane stanowią drugorzędne źródło wody o niewielkim znaczeniu; wykorzystywane lokalnie do celów gospodarczych i porządkowych.

Zasoby wód podziemnych zasilające istniejące ujęcia, są wystarczające do pokrycia bieżących potrzeb użytkowników w relacji średniego poboru dobowego. Sytuacja zaopatrzenia Świeradowa-Zdroju w wodę jest dobra.

2.2.2.2 Odprowadzenie ścieków

Na terenie Miasta istnieje system kanalizacji rozdzielczej, wyznaczony ukształtowaniem terenu Świeradowa-Zdroju, stanem i sposobem jego zagospodarowania, wreszcie obecnością rzeki Kwisy, stwarzającej korzystne warunki odprowadzania wód deszczowych.

Obecnie długość kanalizacji sanitarnej w mieście wynosi 34,6 km. Sieć kanalizacji sanitarnej obejmuje głównie tereny centralne części miasta.

W m. Pobiedna planuje się budowę oczyszczalni ścieków dla osiedla Czerniawa. Budowa jest związana z programem oczyszczania źródeł rzek Kwisy i Czarne Potoku.

2.2.3. INFRASTRUKTURA DROGOWA

2.2.3.1 Położenie komunikacyjne i sieć dróg

Przez Świeradów przeprowadzonych jest 81 km dróg gminnych i lokalnych miejskich. Komunikację zewnętrzną zapewniają drogi wojewódzkie: nr 361 (prowadząca z Mirska do przejścia granicznego w Czerniawie Zdroju), nr 404 (z Orłowic do Szklarskiej Poręby) oraz nr 358 (z Leśnej do Czerniawy).

2.2.3.2 Komunikacja zbiorowa

Miasto posiada komunikację autobusową m. in. z Bolesławcem, Mirskiem, Kamienną Górą, Szklarską Porębą, Leśną, Lubinem, Lwówkiem Śląskim, Łodzią, Pobiedną, Lubomierzem oraz

Turkiem i Wrocławiem. Kilkanaście połączeń dziennie funkcjonuje w kierunku Czerniawy, Gryfowa Śląskiego, Jeleniej Góry i Lubania.

2.2.4. INFRASTRUKTURA ENERGETYCZNA I GAZOWNICTWO

2.2.4.1 Elektroenergetyka

Miasto jest zaopatrywane w energię elektryczną z głównych punktów zasilania (GPZ).

Sieć energetyczna w Mieście pracuje na napięciach nn = 0,4 kV, która w 2006 obsługiwała 1 781 odbiorców indywidualnych i zbiorowych.

2.2.4.2 Gazownictwo

W roku 2003 długość sieci gazowej w Mieście wynosiła 20,2 km z 262 przyłączami. Świeradów zatem jest zgazyfikowany w ponad 90%.

2.2.5. INFRASTRUKTURA TELEKOMUNIKACYJNA

Działalność telekomunikacyjna na terenie Miasta prowadzona jest przez TP S.A. W dziedzinie telefonii komórkowej dostępne są usługi wszystkich 3 polskich sieci. Liczba abonentów telefonii przewodowej na 1 000 ludności w byłym województwie jeleniogórskim wynosiła w 1997 roku 163, zaś w Świeradowie 210, ale w związku z ogólną dostępnością usług innych operatorów, a także dynamicznym rozwojem telefonii komórkowej należy sądzić, że dostępność do połączeń telefonicznych jest obecnie znacznie wyższa. Sprawnie funkcjonujące połączenia telefoniczne oraz powszechna dostępność telefonu to zarówno element tzw. "korzyści zewnętrznych" oferowanych przez gminę dla funkcjonujących podmiotów gospodarczych i potencjalnych inwestorów, jak również czynnik podnoszący poziom standardu oraz warunków życia społeczności lokalnej.

Tabela 2. Syntetyczna ocena infrastruktury technicznej w Mieście

	Dostępność	Stan techniczny
Sieć wodociągowa	**	*
Sieć kanalizacyjna	*	*
Sieć gazowa	***	***
Sieć energetyczna	**	**
Sieć telefoniczna	***	***
Sieć dróg	**	*
LEGENDA: * ocena dostateczna ** ocena dobra *** ocena bardzo dobra		

Źródło: Dane „Strategia zrównoważonego rozwoju miasta Świeradów-Zdrój”

Mocnymi stronami Miasta Świeradów-Zdrój w dziedzinie zagospodarowania są:

- o sukcesywnie poprawiający się wygląd miasta - centrum zachowane w niezmienionym kształcie,
- o planowa, luźna, rozczłonkowana zabudowa,
- o utrzymany górski charakter zabudowy,
- o zachowany parkowy charakter strefy uzdrowskiej,
- o dobrze utrzymane parki miejskie i inne tereny zielone (Miasto – Park),
- o istnieją wolne, atrakcyjne tereny pod zabudowę hotelową, budownictwo mieszkaniowe i umożliwiające zagospodarowanie na cele rekreacyjne.

2.2.6. ROZWÓJ GOSPODARCZY

Na obecny obraz Miasta składa się historyczny układ przestrzenny oraz historyczna i współczesna zabudowa. Większość budynków to obiekty zabytkowe: mieszkalne, willowe, pensjonatowe i uzdrowsko - sanatoryjne. Nieznaczną część zabudowy stanowią budynki mieszkalno - gospodarcze, obiekty przemysłowe i usługowe, a pojedyncze budynki to obiekty sakralne. Wiodącą funkcją miasta jest funkcja uzdrowska, a uzupełniającą funkcja turystyczno-wypoczynkowa, mieszkalna i administracyjno-usługowa. Świeradów-Zdrój stanowi centrum administracyjne, handlowe i usługowe gminy. Zlokalizowana jest tutaj siedziba władz Miasta oraz jednostki organizacyjne Miasta, takie jak: Urząd Miasta, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakład Gospodarki Komunalnej, Miejska Biblioteka Publiczna, Przedszkole Miejskie, Miejski Zespół Szkół wraz ze Świątlicą Środowską „UL”. Swoje siedziby mają dwa banki (BZ WBK S.A. I Oddział w Świeradowie Zdroju i Ekspozytura PKO BP S.A., Oddział Gryfów Śląski), Urząd Pocztowy, Parafia pw. św. Józefa, dwa niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej świadczące usługi w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej.

W Świeradowie jak i na terenie całego powiatu lubańskiego większość jednostek prowadzących działalność gospodarczą to przedsięwzięcia sektora prywatnego (ponad 98,0% wszystkich zarejestrowanych podmiotów). W mieście działają 4 firmy z udziałem kapitału zagranicznego, a stanowią one 7,0% wszystkich firm tego typu zarejestrowanych w powiecie. Na 35 stowarzyszeń i organizacji społecznych zarejestrowanych w powiecie co trzecie ma swoją siedzibę w Świeradowie. Znaczny jest także udział spółek prawa handlowego - 13 takich przedsięwzięć (to 2,6% ogółu firm zarejestrowanych w Mieście). Jednostki działające na terenie Miasta stanowią prawie 20,0% wszystkich podmiotów funkcjonujących w powiecie lubańskim).

Obecnie istnieje w Świeradowie 456 zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.

Największą liczbę miejsc pracy kreuje ochrona zdrowia i opieka socjalna (tj. niemal 42,0% wszystkich pracujących w jednostkach zatrudniających ponad 5 osób). Na drugim miejscu znajduje się działalność produkcyjna (blisko 13,0% wszystkich pracujących w jednostkach zatrudniających ponad 5 osób). W usługach nierynkowych pracuje ponad 55,0% wszystkich pracujących, a w rynkowych ponad 20,0% pracujących. Większość pracujących w jednostkach zatrudniających powyżej 5 osób to kobiety, które stanowią niemal 65,0% ogółu pracujących. Najwięcej kobiet zatrudnionych jest w ochronie zdrowia i opiekę socjalnej. Natomiast największa grupa mężczyzn pracuje w działalności produkcyjnej. Dane te jednak, w nieprecyzyjny sposób mogą opisywać rzeczywistą sytuację, ponieważ dotyczą jednostek zatrudniających ponad 5 osób, a jest wiele jednostek gospodarczych, w których mniejsza jest liczba pracujących.

Analiza informacji dotyczących udziału pracujących w poszczególnych sektorach ekonomicznych (rolnictwo, przemysł, usługi) skłania do wniosku, że pod względem struktury zatrudnienia Miasto Świeradów-Zdrój ma charakter jednostki usługowej. W sektorze usługowym odnotowano ponad 75,0% pracujących. Podmioty gospodarcze z terenu Świeradowa-Zdroju stanowią niemal 12,0% ogółu podmiotów gospodarczych powiatu. Do największych pracodawców w Mieście należą: „Uzdrowisko Świeradów – Czerniawa” Sp. z o.o. Gmina Miejska Świeradów-Zdrój, Nadleśnictwo „Świeradów” i Zakład Przemysłu Drzewnego „Świerad”. Mocnymi stronami Miasta Świeradów-Zdrój w dziedzinie gospodarki to:

- Miasto o statusie uzdrowiska, atrakcyjne przez cały rok,
- rozwijająca się baza turystyczna (z możliwością dalszego poszerzania oferty),
- istnieje wiele konkurencyjnych podmiotów gospodarczych działających w sferze szeroko pojętej turystyki, co gwarantuje stałe podnoszenie jakości świadczonych usług,
- rozbudowana sieć telekomunikacyjna i gazowa,
- duża dostępność usług finansowych (banki, bankomaty),
- tereny przeznaczone pod inwestycje turystyczno - uzdrowiskowe,
- realizowana budowa kolei gondolowej.

Liczbę jednostek zarejestrowanych w systemie REGON w roku 2006 przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba firm zarejestrowanych w systemie REGON w roku 2006

Ogółem	W tym					
	Sektor publiczny	Sektor prywatny	Spółki z udziałem kapitału zagranicznego	Spółki handlowe	Spółdzielnie	Fundacje
587	28	559	8	29	1	5

Źródło: Bank Danych Regionalnych

2.2.7. BEZROBOCIE

Stopa bezrobocia w powiecie lubańskim w czerwcu 2007 roku wynosiła 22,0% ludności zawodowo czynnej. W łącznej liczbie bezrobotnych w powiecie lubańskim (7 145 osób) blisko 7,2% stanowią mieszkańcy Świeradowa. Oznacza to, że co trzynasty bezrobotny zarejestrowany w PUP Lubań pochodzi z terenu miasta.

W styczniu stopa bezrobocia w powiecie sięgnęła 26,0%. Na podstawie materiałów PUP w Lubaniu stwierdzić można, że w gminach w pobliżu Świeradowa Zdroju stopa bezrobocia jest jeszcze wyższa, a zatem Miasto stanowić mogłoby chłonny rynek pracy, ale wysoka stopa bezrobocia na terenie Miasta utrudnia poszukiwanie pracy także mieszkańcom Miasta.

Udział kobiet w grupie osób bezrobotnych jest podobny jak udział mężczyzn. Znaczna część – co trzeci bezrobotny – stanowią absolwenci szkół zawodowych. Bezrobocie wywołane jest głównie zmianami w sposobie władania i użytkowania bazy hotelowej, gastronomicznej i sanatoryjnej.

Tabela 4. Stopa bezrobocia w powiecie lubańskim w stosunku do kraju i województwa w pierwszej połowie 2007 roku

	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec
Stopa bezrobocia w powiecie	26,0	26,1	25,1	24,4	23,1	22,0
Stopa bezrobocia w województwie	16,8	16,5	15,8	15,0	14,1	13,4
Stopa bezrobocia w kraju	15,1	14,9	14,4	13,7	13,0	12,4

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Lubaniu

Tabela 5. Bezrobocie w Mieście w pierwszej połowie 2007 roku

	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec
Liczba bezrobotnych na koniec miesiąca	404	414	382	360	313	285
w tym kobiety	172	178	164	157	135	127
osoby w okresie do 12 m-cy od dnia ukończenia szkoły	9	11	10	4	6	6
osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	0	1	2	2	2	1
do 25 roku życia	53	58	50	47	33	33
powyżej 50 roku życia	103	102	95	89	90	80
długotrwale bezrobotni	248	256	232	223	197	181
bez kwalifikacji zawodowych	140	142	134	123	108	96
osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia	24	26	24	22	19	19
z prawem do zasiłku	80	83	78	73	56	55
napływ w miesiącu	55	26	23	26	22	28

	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec
odpływ w miesiącu	25	16	56	48	70	55
w tym podjęcia pracy	13	7	13	15	15	8
w tym podjęcia pracy za pośrednictwem	1	0	0	18	10	2

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Lubaniu

Jak widać, wskaźniki bezrobocia są w Świeradowie Zdroju dużo większe niż średnio w województwie oraz wyraźnie większe od średniej krajowej.

W poszczególnych latach analizy zwraca uwagę korzystny bilans ruchu bezrobotnych w rejonie Świeradowa Zdroju. Ogólnie należy stwierdzić, iż ruch ten jest dosyć duży (rzędu około 5 tysięcy osób co roku).

Analizując strukturę bezrobotnych pod względem wykształcenia należy stwierdzić, że zdecydowana większość bezrobotnych to ludzie z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym oraz zasadniczym zawodowym. Relatywnie niski jest natomiast odsetek osób legitymujących się wykształceniem wyższym.

2.2.8. OŚWIATA I EDUKACJA

W obszarze Miasta znajdują się 2 szkoły. Dodatkowo przy Sanatorium Dziecięcym w Czerniawie działa szkoła dla dzieci będących kuracjuszami. Ponadto opiekę nad dziećmi w wieku przedszkolnym sprawuje w mieście przedszkole, świetlica środowiskowa i żłobek.

2.2.9. KULTURA I SPORT

Ofertą Miasta dla „ducha” jest możliwość odwiedzenia wystawy „Świeradów-Zdrój – wczoraj i dziś”, Minimuzeum Szachów, czy też wizyta w galerii „mA 'dO”, „Czarci Młyn” – młyn gospodarczy powstały w 1890 roku, który do dziś funkcjonuje z urządzeniami z tamtego okresu. Od 1979 r. inaugurują sezon letni organizowane wiosną „Dni Kwitnących Rododendronów” – święto Miasta, trwające przez cały miesiąc maj, wypełniony licznymi wydarzeniami kulturalnymi. To tu w Świeradowie-Zdroju zwanym „Doliną Młodości” znalazły swoje miejsce różne imprezy kulturalne takie jak:

1. Festiwal „Wielka sława to żart...”,
2. Międzynarodowy Zlot Pojazdów Zabytkowych IKAR,
3. Europejskie Spotkania Młodych Muzyków „Eurounionorchestries” im. Władysława Balickiego,
4. Przegląd Orkiestr Garnizonowych Wojska Polskiego lub Konkurs Solistów-Instrumentalistów i Kameralistów Wojska Polskiego,
5. Międzynarodowe Spotkania z Muzyką Dawną,
6. Zlot Samochodów Akerykańskich USAShow

Powyższa oferta kulturalna jest również uzupełniana cotygodniowymi kameralnymi koncertami, odbywającymi się w ramach „Letniego sezonu koncertowego”.

Jeśli mowa o ofercie dla „ciała”, na terenie Świeradowa-Zdroju znajdują się liczne obiekty sportowe, takie jak: basen miejski, dwa ogólnodostępne baseny kryte, stadion miejski oraz cały kompleks boisk przyszkolnych. Na terenie miasta oraz w jego okolicach znajduje się ok. 120 km tras rowerowych oraz ok. 60 km szlaków turystycznych. Liczne są również imprezy sportowe organizowane na terenie miasta. Są to np:

- Zawody Narciarskie „Złoty Flins”,
- Bike Maraton - impreza rowerowa,
- Pętla Karkonosko-Izerska, czy też
- „Czerniawska Maszeriada” - wyścigi psich zaprzęgów.

Funkcjonuje tu wiele organizacji społecznych i klubów, w których mieszkańcy realizują swoje potrzeby kulturalno – sportowe.

Tabela 6. Kluby sportowe i organizacje społeczne Świeradowa.

L.p.	Nazwa organizacji
L.p.	Nazwa organizacji
1.	Miejski Klub Sportowy „Izery”
2.	TKKF Ognisko „Kwisa”
3.	Towarzystwo Przyjaciół Świeradowa-Zdroju
4.	Towarzystwo Kultury Sudeckiej „SUDETORIA”
5.	Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych
6.	Związek Sybiraków w Świeradowie-Zdroju
7.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów
8.	Stowarzyszenie Rodzin Katolickich przy Parafii Podwyższenia Krzyża Świętego
9.	Stowarzyszenie "Godne Społeczeństwo"
10.	Fundacja Na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej Świeradów-Czerniawa
11.	Ochotnicza Straż Pożarna

Źródło: dane Urzędu Miasta

Miasto organizuje wraz z w/w stowarzyszeniami szereg imprez cyklicznych. Przy wsparciu finansowym Miasta i prywatnych entuzjastów odbyć się może wiele zawodów i widowisk nawet o randze międzynarodowej.

Tabela 7. Plan cyklicznych imprez kulturalno-sportowych w Świeradowie-Zdroju

L.p.	Nazwa organizacji
1.	Zawody Narciarskie "Złoty Flins"
2.	„Dni Kwitnących Rododendronów”- święto miasta
3.	Festiwal „Wielka sława to żart...”
4.	Bieg uliczny „Kwitnących Rododendronów”
5.	Międzynarodowy Złot Pojazdów Zabytkowych
6.	Bike Maraton
7.	Europejskie Spotkania Młodych Muzyków "Euromunionorchestries" im. Władysława Balickiego
8.	Przegląd Orkiestr Garnizonowych Wojska Polskiego lub Konkurs Solistów-Instrumentalistów i Kameralistów Wojska Polskiego
9.	Międzynarodowe Spotkania z Muzyką Dawną
10.	Czerniawska Maszeriada" - wyścigi psich zaprzęgów

Źródło: dane Urzędu Miasta

2.2.10. ROZWÓJ TURYSTYCZNY MIASTA

W Mieście funkcjonuje wiele obiektów turystycznych, także wiele osób prywatnych zgłosiło działalność polegająca na wynajmowaniu pokoi gościnnych.

Od kilku lat notuje się wzrost liczby turystów, w tym także turystów zagranicznych korzystających z oferty noclegowej Miasta.

W roku 2007 miasto posiadało kilkadziesiąt obiektów noclegowych we wszystkich kategoriach (od agroturystyki do hoteli) posiadających ponad 3000 miejsc noclegowych.

Tabela 8. Sanatoria w Świeradowie.

1.	„Willa Gracja”	ul. Parkowa 3
2.	„Słoneczko”	ul. B. Prusa 4
3.	Szkoła uzdrowiskowa „Junak”	ul. Izerska 9 (Czerniawa)

Źródło: Dane Urzędu Miasta

Tabela 9. Wybrane gospodarstwa agroturystyczne w Świeradowie.

1.	„Dom pod Topolami”	ul. Podgórna 23 59-814 Pobiedna
2.	Gospodarstwo rolne - Anna Drozd	ul. Rolnicza 9

3.	Agro-Tur M.W.Jusza	ul. Starowiejska 1
----	--------------------	--------------------

Źródło: Dane Urzędu Miasta

Tabela 10. Szpitale uzdrowiskowe w Świeradowie.

1.	Dom Zdrojowy	ul. Konstytucji 3 Maja
2.	„Wacław”	ul. Sienkiewicza 1
3.	Dom Zdrojowy	ul. Sanatoryjna 4 (Czerniawa)
4.	Centrum Reumatologii i Rehabilitacji „Goplana”	ul. Piłsudskiego 16

Źródło: Dane Urzędu Miasta

Potencjał lecznictwa uzdrowiskowego tworzą zarówno zasoby wód leczniczych, jak i infrastruktura świadczenia usług.

Lokalny górski klimat wraz z powietrzem nasyconym radonem oraz właściwości wód leczniczych sprzyjają leczeniu w miejscowych uzdrowiskach wielu schorzeń. Leczy się tu bowiem choroby narządów ruchu, pourazowe i reumatyczne, choroby neurologiczne, układu krążenia oraz choroby kobiece, a także cukrzycę, paradontozę i choroby układu oddechowego.

„Uzdrowisko Świeradów – Czerniawa” oferuje ponadto pobytu wczasowe, imprezy turystyczno-rekreacyjne, sympozja, konferencje, szkolenia i noclegi.

Kurort ten jest jednym z nielicznych uzdrowisk, gdzie cisza, spokój, świeże powietrze i lasy dają możliwość prawdziwego wypoczynku.

Baza infrastrukturalna decyduje natomiast o efektywnym wykorzystaniu wszystkich naturalnych zasobów uzdrowiska.

Do specjalności funkcjonujących tu szpitali uzdrowiskowych należy leczenie:

- narządu ruchu,
- reumatologiczne,
- neurologiczne,
- ginekologiczne,
- miażdżycy tętnic obwodowych,
- nadciśnienia tętniczego,
- układu oddechowego,
- astmy,
- alergii wziewne i pyłkowe u dzieci,
- schorzenia górnych dróg oddechowych,
- osteoporozy.

Miasto i jego okolice to doskonałe tereny do uprawiania różnych form turystyki. Można tu poznać uroki zimowego urlopu w górach. Północne stoki Gór Izerskich charakteryzują się długim zaleganiem śniegu, a 6 wyciągów orczykowych, na stokach o różnym stopniu trudności, pozwalają na uprawianie narciarstwa zjazdowego narciarzom początkującym i średnio zaawansowanym.

Sztuczne dośnieżanie wprowadzone na stoku wyciągu „Kamieniec” sprzyja oddaniu się „białemu szaleństwu” także przy niesprzyjających warunkach pogodowych. Dzięki sztucznemu oświetleniu stoku także podczas tzw. „nocnych jazd”. Leśne drogi i ścieżki biegnące grzbietem Gór Izerskich umożliwiają uprawianie narciarstwa biegowego. W okresach bezśnieżnych Miasto i jego okolica stwarza doskonałe warunki do uprawiania turystyki pieszej i rowerowej – w Świeradowie Zdroju oraz na grzbietach Kamienickim i Wysokim istnieje w połączeniu z trasami Biegu Piastów oraz trasami rowerowymi po czeskiej stronie Gór Izerskich ponad 200 km oznakowanych tras rowerowych.

2.2.11. POMOC SPOŁECZNA

Dla realizacji zadań pomocy społecznej zleconych Gminie utworzono jednostkę organizacyjną – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania zlecone gminie oraz zadania własne Miasta, zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej oraz ustaleniami przekazanymi przez Wojewodę i Radę Miejską. Jego działalność koncentruje się głównie na:

- rozeznaniu sytuacji socjalno-bytowej osób i rodzin wymagających pomocy,
- analizie i ocenie sytuacji życiowej osób bezrobotnych,
- określeniu potrzeb i ustaleniu planu zaspokajania występujących potrzeb w poszczególnych środowiskach,
- przyznawaniu i wypłacaniu określonych świadczeń,
- współpracy i koordynacji działań organizacji społecznych w zakresie zaspokajania potrzeb występujących w środowisku,
- udzielaniu pomocy w postaci pracy socjalnej i poradnictwa.

Pomoc społeczna udzielana jest w formie świadczeń niepieniężnych i w formie świadczeń pieniężnych dostosowanych do indywidualnych potrzeb i sytuacji osób wymagających pomocy, ważny element stanowią tu także dodatki mieszkaniowe. Można przyjąć, iż pomoc socjalna dla osób najbiedniejszych rośnie szybciej niż wskaźniki inflacyjne.

Głównymi przyczynami przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w ciągu ostatnich trzech lat było:

- bezrobocie,

- niepełnosprawność,
- rodziny niepełne,
- wielodzietność,
- alkoholizm,
- długotrwała choroba,
- ochrona macierzyństwa.

Ogólna tendencja wydatków związanych z opieką społeczną jest jednoznacznie wzrostowa. Dotyczy to przede wszystkim obciążenia w skali budżetu.

2.2.12. OPIEKA ZDROWOTNA

Infrastruktura ochrony zdrowia przedstawia się w mieście następująco: funkcjonuje ośrodek zdrowia i niezależna izba przyjęć. Ponadto w Świeradowie rozlokowane jest uzdrowisko, z szerokim spektrum usług medycznych i rekreacyjnych.

2.2.13. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Dokonując oceny zagrożeń występujących na terenie działania Komendy Policji w Świeradowie Zdroju należy stwierdzić, że nie odnotowano na tym terenie szczególnego zagrożenia przestępczością zorganizowaną. Współpraca z miejskimi władzami samorządowymi w zakresie zadań policji układa się w Świeradowie Zdroju bardzo dobrze.

Działalność Straży Miejskiej oparta jest na ścisłej współpracy z Policją. We wspólnych służbach biorą również udział funkcjonariusze Straży Granicznej z Granicznego Punktu Kontrolnego w Czerniawie. Dokonywana jest wzajemna wymiana informacji dot. zagrożeń przestępczością, miejsc w których najczęściej popełniane są wykroczenia i przestępstwa. Przekazywane są na bieżąco informacje o zjawiskach patologicznych, o rodzinach zagrożonych demoralizacją nieletnich. Straż Miejska bierze czynny udział w zabezpieczaniu kolizji drogowych, miejsc w których popełniono przestępstwa lub wykroczenia, miejsc zdarzeń losowych takich jak: pożary, nagłe wezbrania wód, utrudnienia w ruchu drogowym, w okresie suszy włączona była do działań mających na celu zminimalizowanie jej skutków i zaopatrzenie ludności w wodę. Straż Miejska inicjuje i bierze udział w szeregu działań prospołecznych mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa w Mieście.

Świeradów-Zdrój leży na terenie działania Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Lubaniu. Statystyka zdarzeń i interwencji PSP ma tendencję wzrostową. Pod względem wyposażenia KP PSP wypada dobrze. Aktywne działania profilaktyczne i interwencyjne straży pożarnej sprawiają, iż zagrożenie pożarowe na terenie Miasta nie ma większego wpływu ani na bieżące życie mieszkańców, ani na ewentualne kierunki rozwoju.

**ROZDZIAŁ 3. CELE WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO GMINY
MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ**

Celem Wieloletniego Planu Inwestycyjnego jest wyznaczenie długofalowych kierunków społeczno-gospodarczego rozwoju Miasta i sposobów ich realizacji. Strategia ta uwzględnia nie tylko horyzont najbliższych lat, ale odnosi się do inicjatyw, które będą aktualne w następnym okresie programowania, tj. co najmniej do roku 2010.

W procesie formułowania celów WPI uwzględniono uwarunkowania otoczenia zarówno zewnętrznego i wewnętrznego.

W rezultacie przeprowadzonych warsztatów z szerokim udziałem pracowników Urzędu Miasta oraz innych jednostek działających na terenie Miasta, radnych, szefów przedsiębiorstw, sformułowano trzy cele strategiczne WPI. Bazując na zidentyfikowanych uwarunkowaniach rozwojowych (a więc posiadanych atutach oraz najistotniejszych brakach i problemach), wytyczają one główne kierunki rozwoju. Ich realizacja powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju Miasta Świeradowa Zdroju.

Główne cele strategiczne w sposób bezpośredni nawiązujące do strategii rozwoju.

Celem strategicznym Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego oraz stworzenie możliwie jak najlepszych warunków życia jej mieszkańcom.

Realizacja celu strategicznego odbywać się będzie poprzez osiągnięcie następujących celów częściowych:

- 1. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej.**
- 2. Budowa i modernizacja infrastruktury turystycznej i uzdrowiskowej.**
- 3. Profilaktyka zagrożeń.**

Cele WPI będą realizowane ze środków własnych Miasta i krajowych. Czynione będą starania o pozyskanie środków za pomocą programów i projektów współfinansowanych w ramach środków wspólnotowych. Doświadczenia bezpośredniego beneficjenta w wykorzystaniu środków pomocowych oraz przestrzeganie zasad obowiązujących przy stosowaniu dotacji zewnętrznych, potwierdzają zdolność instytucjonalną Miasta do prowadzenia procesu realizacji inwestycji zgodnie z wymaganiami prawnymi Ustawy oraz celami strategicznymi i operacyjnymi.

3.1. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez koncentrację środków na rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej. W celu zapewnienia stałego wzrostu jakości życia oraz dostosowania do standardów Unii Europejskiej niezbędne jest zwiększenie poziomu wydatków szczególnie na inwestycje infrastrukturalne z zakresu systemu wodno-ściekowego i ochrony środowiska

Cel będzie realizowany poprzez podjęcie następujących działań:

- o budowę oczyszczalni ścieków dla osiedla Czerniawa w m. Pobiedna wraz z kolektorem odprowadzającym ścieki z Czerniawy,
- o modernizację ujęcia wody Łużyca oraz rozbudowę sieci wodociągowej,
- o budowę ujęcia wody na rzece Kwisie oraz wodociągu na odcinku od ujęcia wody do ul. Górskiej
- o rozbudowę sieci kanalizacyjnej w Świeradowie-Zdroju

Oczekiwane efekty:

- dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna,
- uaktywnione gospodarczo tereny Miasta,
- uporządkowana gospodarka wodno-ściekowa,
- teren Miasta atrakcyjny dla inwestorów zewnętrznych.

3.2. Budowa i modernizacja infrastruktury turystycznej i uzdrowskiej

Realizacja tego celu wymaga działań w kierunku wzrostu atrakcyjności Miasta jako uzdrowiska. Cel ten osiągany będzie poprzez modernizację i budowę infrastruktury promocji turystycznej, uzdrowskiej i rekreacyjnej. Budowa infrastruktury sportowej ułatwi dostęp i prawidłowy rozwój psychofizyczny młodzieży uczącej się.

Cel będzie realizowany poprzez podjęcie następujących działań:

- o współpraca transgraniczna w zakresie kultury fizycznej dzieci i młodzieży,
- o rewitalizacja kompleksu parków uzdrowskich,
- o poprawa zagospodarowania centrum Uzdrowiska
- o działania promocyjne i inwestycyjne zwiększające atrakcyjność turystyczną i uzdrowską Miasta.

Oczekiwane efekty:

- zwiększony dostęp do infrastruktury sportowej dla młodzieży i mieszkańców Miasta,

- teren Miasta atrakcyjny dla kuracjuszy i turystów,
- Świeradów-Zdrój staje się centrum kulturalno - turystycznym w regionie.

3.3. Profilaktyka zagrożeń.

Realizacja tego celu wymaga działań w kierunku wzrostu bezpieczeństwa Miasta. Cel ten osiągnąć będzie poprzez działania w szeroko rozumianej profilaktyce zagrożeń społecznych i patologii wychowawczej.

Oczekiwane efekty:

- zmniejszenie wskaźników dzieci z rodzin patologicznych,
- wzrost stanu bezpieczeństwa w Mieście,
- spadek przestępczości.

**ROZDZIAŁ 4. WIELOLETNI PLAN FINANSOWY-ZAŁOŻENIA
PROGNOSTYCZNE**

4.1. CEL OPRACOWANIA PROGNOZ FINANSOWYCH

Proces długoterminowego planowania finansowego w jednostkach samorządowych pomaga określić ich możliwości inwestycyjne oraz zdolności do zaciągania i obsługi zobowiązań finansowych. Na proces planowania składa się analiza opcji finansowania i dostępnych opcji inwestycyjnych. Dzięki planowaniu finansowemu jednostka jest w stanie przewidzieć przyszłe konsekwencje obecnie podejmowanych decyzji, co pozwala na uniknięcie ewentualnych niespodzianek w przyszłości.

4.2. METODYKA OPRACOWANIA PROGNOZ FINANSOWYCH

Wieloletni Plan Finansowy, jako średnioterminowa prognoza wolnych środków na inwestycje, ma stanowić pomoc przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych.

Należy zwrócić uwagę, że konstruowanie prognoz jest dodatkowo utrudnione przez to, że nie można w sposób dokładny przewidzieć w praktyce wszystkich skutków wywołanych wprowadzeniem nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Pojęcie prognozy nie jest jednoznacznie zdefiniowane. Przyjęto, że prognoza powinna być sądem o następujących właściwościach:

- q sformułowanym z wykorzystaniem dorobku nauki,
- q odnoszącym się do określonego momentu czasu w przyszłości,
- q podlegającym empirycznej weryfikacji,
- q niepewnym, ale akceptowalnym.

Budowa prognozy składa się z kilku etapów, przy czym w literaturze brak jest jednolitej konwencji. Można jedna wyodrębnić następujące etapy postępowania, które powinny być wykonywane w odpowiedniej kolejności:

6. Jednoznaczne zdefiniowanie problemu prognostycznego.
7. Zebranie danych historycznych.
8. Analiza danych historycznych.
9. Wybranie metody prognozowania.
10. Postawienie prognozy.
11. Ocena trafności prognozy.

4.3. DANE HISTORYCZNE

W pracy wykorzystano dane dotyczące kształtowania się poszczególnych kategorii dochodów i wydatków budżetowych w latach 2005 - 2007¹.

Analiza danych historycznych

„Podstawą budowy prognoz jest poprawnie przeprowadzona diagnoza badanej rzeczywistości, czyli stwierdzenie przeszłego oraz faktycznego (teraźniejszego) stanu prognozowanych zjawisk”², dlatego też każda z kategorii dochodów i wydatków została przeanalizowana oddzielnie. Pierwszym etapem analizy było przedstawienie historycznych danych. W kolejnym etapie porównywano dynamikę danych ze wskaźnikiem wzrostu ogólnego poziomu cen.

Starano się także znaleźć czynniki mogące mieć wpływ na kształtowanie się poszczególnych kategorii.

4.4. METODYKA PROGNOZOWANIA

Niestety, z uwagi na niewielki materiał statystyczny ograniczony małą liczbą obserwacji, nie można zastosować żadnych metod ekonometrycznych. Z tej samej przyczyny w analizie nie używa się żadnych średnich i innych miar statystycznych.

Do prognozowania użyto rozbudowanej metody Naive forecast (metoda naiwna). Naive forecast stosuje się w sytuacjach, gdy brak jest możliwości użycia innych metod lub użycie tych metod skazane jest na niepowodzenie, choćby z powodu dużej losowości obserwacji. Metody naiwne są proste, przez to łatwe i szybkie w użyciu³. Najprostsza metoda naiwna zakłada, że prognozowana wielkość zjawiska w okresie lub momencie t będzie taka sama jak ostatnio zaobserwowana wartość. Formalnie można to zapisać następująco:

$$y_t^* = y_{t-1}$$

gdzie:

y_t^* - prognoza zmiennej Y na moment t ,

y_{t-1} - wartość zmiennej prognozowanej w momencie $t-1$.

¹ Dane finansowe na rok 2007 według planu na dzień 30 czerwca 2007 r.

² Prognozowanie gospodarcze. Metody, modele, zastosowania, przykłady. Red. nauk. E. Nowak, Warszawa 1998, s. 32

³ Prognozowanie gospodarcze. Metody i zastosowania, red. nauk. M. Cieślak, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999, s. 67-70.

Jeżeli prognozowana zmienna charakteryzuje się istnieniem tendencji do wzrostu (spadku), to do prognozowania można użyć metody, która zakłada, że wartość prognozowanej zmiennej wzrośnie (spadnie) w momencie lub okresie prognozy o określony procent w momencie lub okresie poprzednim. Formalnie można to zapisać następująco:

$$y_t^* = (1 + c) \cdot y_{t-1}$$

gdzie:

c - wskaźnik wzrostu (spadku).

W niniejszej pracy do prognozowania, wykorzystano program GFAM. Zawarta w programie GFAM metoda prognozowania jest rozszerzoną wersją przytoczonych wyżej metod naiwnych.

Program GFAM umożliwia budowanie prognozy w oparciu o stały wskaźnik wzrostu (spadku) lub jako funkcję inflacji i PKB. Jeśli wybierzemy stały wskaźnik wzrostu (spadku), to formalny zapis wygląda identycznie jak równanie wyżej.

Jeżeli nie zdecydujemy się na prognozowanie w oparciu o stały wskaźnik wzrostu (spadku), to prognozę możemy uzależnić od wag stojących przy inflacji i wskaźniku wzrostu PKB. Formalnie można to zapisać następująco:

$$y_t^* = y_{t-1} \cdot [1 + CPI_{t-1} \cdot W(cpi)] \cdot [1 + PKB_t \cdot W(pkb)]$$

gdzie:

CPI_{t-1} - wskaźnik inflacji w momencie t-1,

$W(cpi)$ - waga inflacji,

PKB_t - wzrost PKB w momencie t,

$W(pkb)$ - waga PKB.

Wielkość wag została wyznaczona na podstawie historycznego kształtowania się danych w cenach stałych i bieżących, zaobserwowanej dynamiki w cenach bieżących i dynamiki cen, a także opinii opartych na intuicji i doświadczeniu.

4.5. TRAFNOŚĆ PROGNOZY

Oceny trafności prognozy dokonać można dopiero po upływie okresu, na który prognoza była stawiana, gdy znane będą faktyczne realizacje prognozowanych wielkości.

4.6. ZASADY GOSPODARKI FINANSOWEJ JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Aktualnie gospodarkę budżetową jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego i powiatowego regulują dwie podstawowe ustawy tj.:

- ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.),
- Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 203, poz. 1966 ze zm.).

Przyjęta 13 listopada 2003r. ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego znacząco zmieniła system dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Przede wszystkim wprowadziła zmianę ogólnej struktury dochodów jednostek samorządu terytorialnego polegającej na wzmocnieniu roli dochodów własnych, tj. dochodów podlegających swobodnemu rozdyponowaniu przez Radę Miasta.

4.7. ZAŁOŻENIA makroekonomiczne przyjęte do prognozy na lata 2007 - 2013

4.7.1. CZYNNIKI MAJĄCE WPŁYW NA GOSPODARKĘ BUDŻETOWĄ I FINANSE

Dochody jednostek samorządu terytorialnego w okresie analizy będą zależały od wielu czynników, które można podzielić na dwie kategorie:

- czynniki wewnętrzne, na które jednostka ma wpływ,
- czynniki zewnętrzne, na które jednostka nie ma wpływu.

Do czynników wewnętrznych należy przede wszystkim polityki finansowa Rady Gminy.

Czynniki zewnętrzne to przede wszystkim regulacje prawne obowiązujące samorządy. Są to np.:

- ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
- ustawa o finansach publicznych (w szczególności limity zadłużenia oraz wydatków na obsługę długu).

Inne zewnętrzne czynniki mogące wpłynąć na sytuację finansową i gospodarczą to lokalne potrzeby społeczne i uwarunkowania gospodarcze regionu.

Istotnym czynnikiem o charakterze zewnętrznym o ogromnym wpływie na finanse Gminy jest ogólna sytuacja gospodarcza kraju.

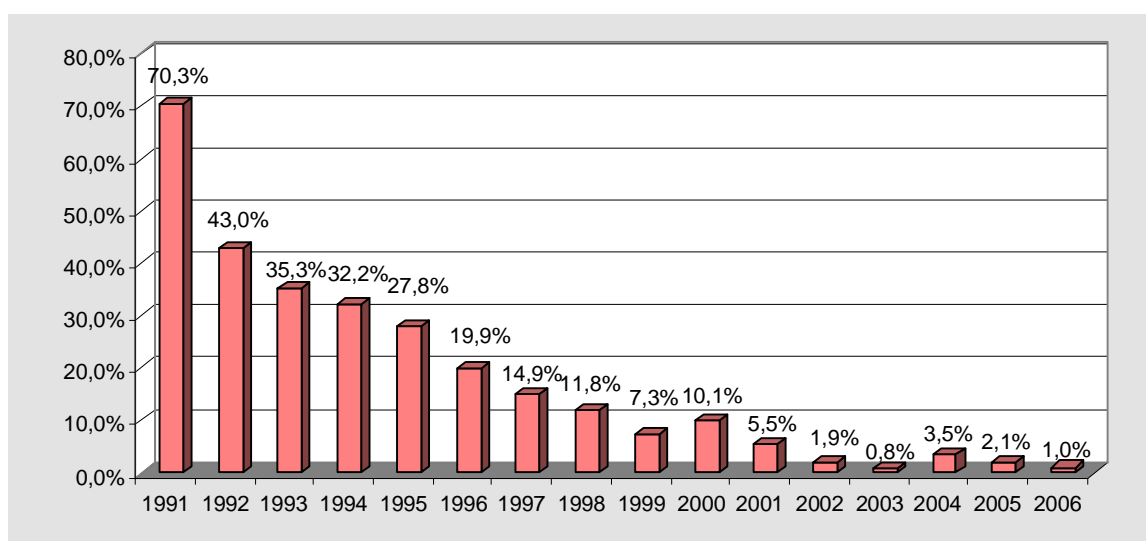

4.7.2. INFLACJA

Z analizy głównych źródeł dochodów i wydatków wynika, iż w dużej mierze wielkości te zmieniają się pod wpływem inflacji.

Proces dezinflacji zapoczątkowany w gospodarce polskiej w 1991 r. i kontynuowany, dzięki prowadzonej polityce fiskalnej i monetarnej, przez kolejne lata doprowadził do ograniczenia dynamiki cen z poziomu 585,8% w 1990 r. do 1,0% w 2006 r.

Wykres 1. Średnioroczny wskaźnik wzrostu cen i usług w latach 1991-2006

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Prognoza wskaźnika wzrostu cen i usług na lata 2007-2015 oparta została na następujących opracowaniach:

- „Prognoza zmian sytuacji społeczno-ekonomicznej Polski: horyzont 2006, 2010, 2013–15”; autor: Witold M. Orłowski; Opracowanie przygotowane na zlecenie Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej;
- „Stan i prognoza koniunktury gospodarczej”, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową Oddział w Warszawie (IBNGR);
- „PROGNOZA MAKROEKONOMICZNA NA LATA 2005-2020”, Departament Polityki Finansowej i Statystyki Ministerstwa Finansów oraz Departament Analiz i Prognoz Ekonomicznych Ministerstwa Gospodarki i Pracy (DAE i MGIP);
- „Założenia polityki pieniężnej”, Rada Polityki Pieniężnej NBP.

W tabeli poniżej przedstawiono prognozy wskaźnika wzrostu cen i usług konsumpcyjnych zawarte w wyżej wymienionych opracowaniach.

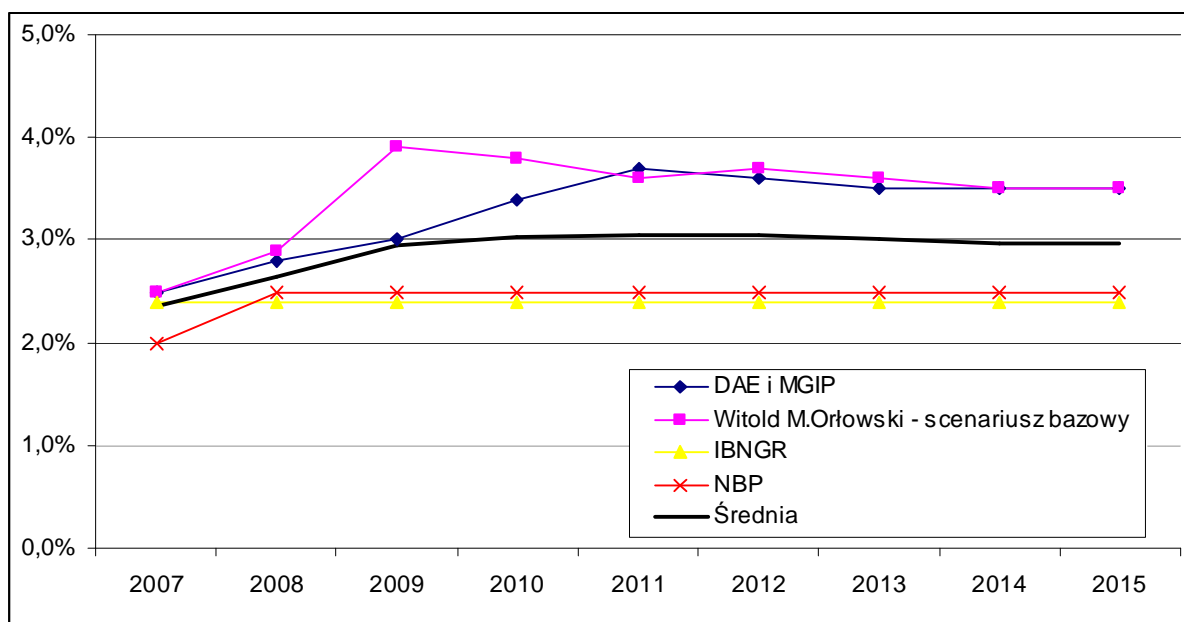
Tabela 11. Zestawienie prognoz wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych na lata 2007-2015

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
DAE i MGIP	2,5%	2,8%	3,0%	3,4%	3,7%	3,6%	3,5%	3,5%	3,5%
Witold M.Orłowski - scenariusz bazowy	2,5%	2,9%	3,9%	3,8%	3,6%	3,7%	3,6%	3,5%	3,5%
IBNGR *)	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%
NBP	2,0%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
Średnia	2,4%	2,7%	3,0%	3,0%	3,1%	3,1%	3,0%	3,0%	3,0%

Źródło: Opracowanie własne

Na poniższym wykresie przedstawiono w formie graficznej kształtowanie się prognozy wskaźnika wzrostu cen i usług konsumpcyjnych w latach 2007-2015.

Wykres 2. Prognozy wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych na lata 2007-2015

Źródło: Opracowanie własne

W opracowaniu przyjęto, iż prognoza inflacji na lata 2007-2015 będzie się kształtowała na poziomie średniej arytmetycznej z prognoz zawartych w analizowanych dokumentach.

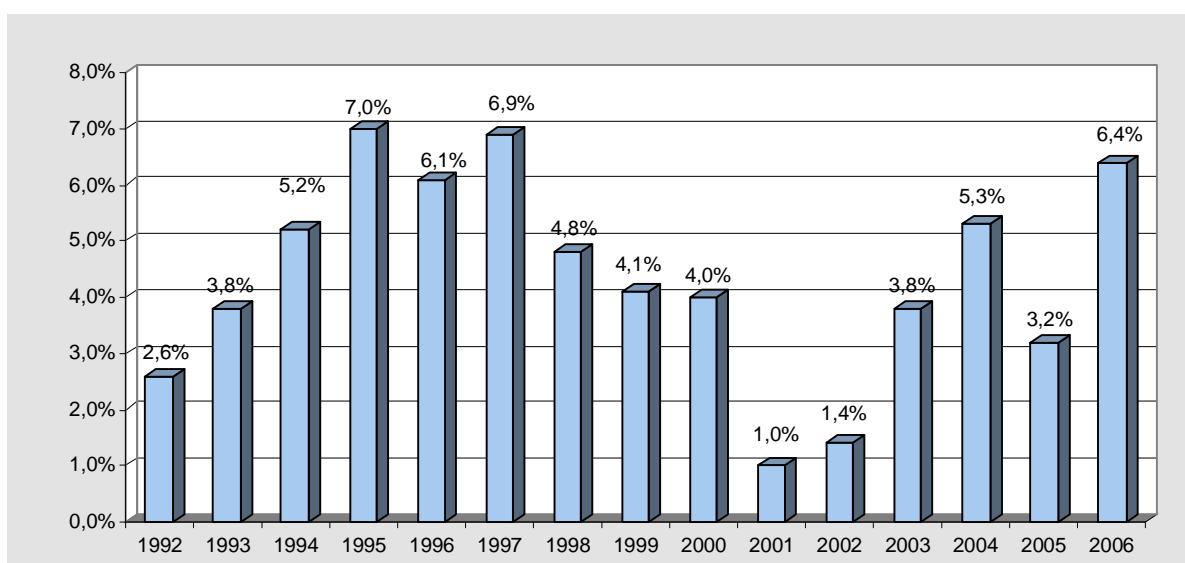

4.7.3. PRODUKT KRAJOWY BRUTTO

Analiza kształtowania się dochodów pochodzących z podatków dochodowych od osób fizycznych i prawnych stanowiących dochód budżetu państwa wykazała, że jednym z czynników mogących mieć wpływ na dochody z tego tytułu jest wzrost Produktu Krajowego Brutto.

Na wykresie 3 zamieszczone zostały informacje na temat dynamiki zmian PKB w Polsce w latach 1992 - 2006.

Wykres 3. Zmiany PKB w Polsce w latach 1992 - 2006

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Budując prognozę dynamiki PKB oparto się na następujących dokumentach:

- „Prognoza zmian sytuacji społeczno-ekonomicznej Polski: horyzont 2006, 2010, 2013 – 15”; autor: Witold M. Orłowski; Opracowanie przygotowane na zlecenie Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej;
- „Stan i prognoza koniunktury gospodarczej”, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową Oddział w Warszawie (IBNGR);
- „PROGNOZA MAKROEKONOMICZNA NA LATA 2005-2020”, Departament Polityki Finansowej i Statystyki Ministerstwa Finansów oraz Departament Analiz i Prognoz Ekonomicznych Ministerstwa Gospodarki i Pracy (DAE i MGiP).

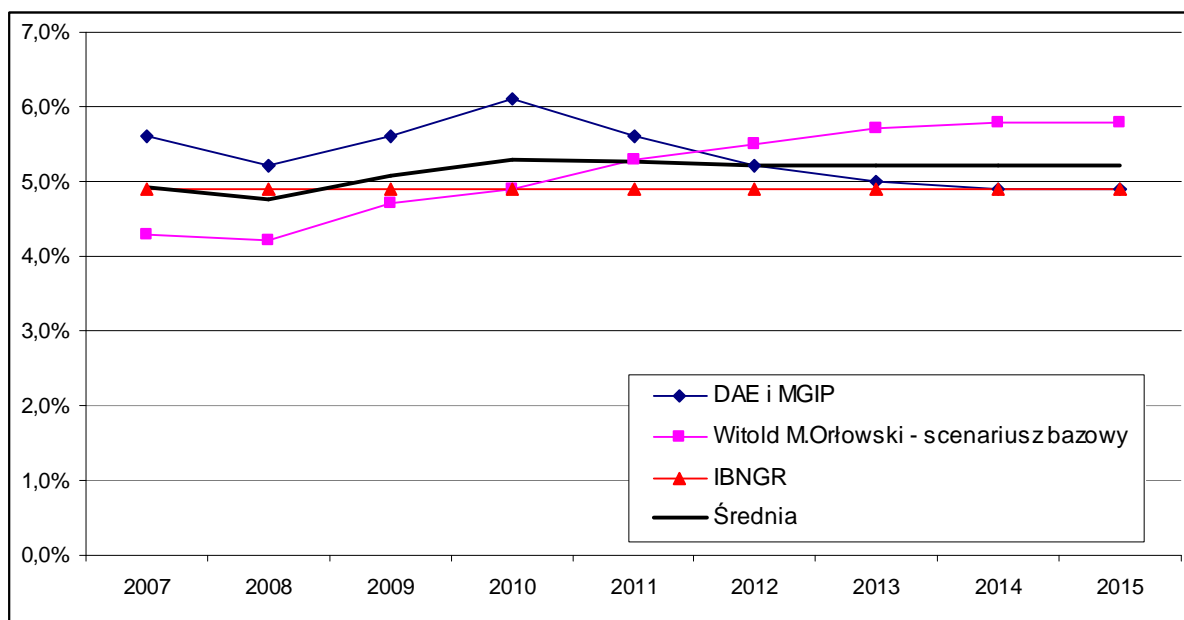
W tabeli poniżej przedstawiono prognozy dynamiki PKB zawarte w wyżej wymienionych dokumentach.

Tabela 12. Prognozowana dynamika PKB na lata 2007-2015

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
DAE i MGIP	5,6%	5,2%	5,6%	6,1%	5,6%	5,2%	5,0%	4,9%	4,9%
Witold M.Orłowski - scenariusz bazowy	4,3%	4,2%	4,7%	4,9%	5,3%	5,5%	5,7%	5,8%	5,8%
IBNGR	4,9%	4,9%	4,9%	4,9%	4,9%	4,9%	4,9%	4,9%	4,9%
Średnia	4,9%	4,8%	5,1%	5,3%	5,3%	5,2%	5,2%	5,2%	5,2%

Źródło: Opracowanie własne

Na poniższym wykresie przedstawiono w formie graficznej kształtowanie się prognozy dynamiki PKB w latach 2007-2015.

Wykres 4. Prognozy wskaźnika dynamiki PKB na lata 2007-2015

Źródło: Opracowanie własne

W opracowaniu przyjęto, iż prognoza dynamiki PKB na lata 2007-2015 będzie się kształtowała na poziomie średniej arytmetycznej z prognoz zawartych w analizowanych dokumentach.

4.8. RODZAJE RYZYKA TOWARZYSZĄCEGO FUNKCJONOWANIU JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

W trakcie realizacji długoterminowego planu finansowego na lata 2008-2022 należy uwzględnić możliwe wystąpienie zagrożeń utrudniających osiągnięcie zamierzonych celów. Zagrożenia te generują ryzyka towarzyszące funkcjonowaniu jednostek samorządu terytorialnego.

Ryzyko istotnej zmiany politycznej w organach Miasta

Radni - członkowie podstawowego organu stanowiącego Miasta - wybierani są w wyborach powszechnych przez wszystkich mieszkańców miasta. Dlatego też na decyzje ekonomiczne oraz finansowe podejmowane przez jednostkę mogą wpływać czynniki polityczne i społeczne.

Ryzyko instytucjonalne

Związane jest z możliwością wprowadzenia zmian regulacji prawnych i podatkowych mających bezpośredni wpływ na kształtowanie się poziomu dochodów jednostek samorządu terytorialnego.

Ryzyko niestabilności gospodarczej i politycznej

Wiąże się z pogorszeniem ogólnej sytuacji gospodarczej kraju lub regionu, wzrostu inflacji oraz bezrobocia. W rezultacie zjawiska te wpływają na dochody czerpane z podatków i opłat.

Ryzyko braku zakładanych źródeł finansowania

Występuje w przypadku finansowania długookresowych inwestycji środkami obcymi np. z funduszy pomocowych.

Ryzyko przeszacowania dochodów budżetu

Przygotowywanie budżetu od strony dochodów może opierać się na zbyt optymistycznych założeniach (np., co do wpływów z tytułu sprzedaży mienia). W rezultacie niższe wpływy przy ustalonych wyższych wydatkach skutkują powstaniem deficytu budżetowego, co może doprowadzić do zaburzeń płynności.

Ryzyko nadzwyczajnego zwiększenia wydatków budżetu

Jednostki tworzą rezerwy na nieprzewidziane w budżecie wydatki. Może się okazać, że wystąpi nieplanowany wzrost wydatków przekraczający poziom utworzonej rezerwy (np. związanych z klęską żywiołową). Wówczas pokrycie tych wydatków może nastąpić poprzez zmniejszenie innych wydatków lub też zwiększenie zadłużenia.

Ryzyko kursowe

Występuje w przypadku jednostek, które zaciągnęły zobowiązania indeksowane do walut obcych.

Ryzyko stóp procentowych

Obligacje i kredyty oprocentowane są według zmiennej stawki związanej z rentownością 52-tygodniowych bonów skarbowych lub według zmiennej stawki WIBOR, które zmieniają się zarówno w ciągu każdego roku, jak i w poszczególnych latach.

Na ustalenie rentowności bonów skarbowych i wielkości stawek WIBOR pośredni wpływ ma poziom inflacji, dlatego też samorząd powinien wziąć pod uwagę ryzyko związane ze zmianami inflacyjnymi. Zmniejszenie poziomu inflacji powodować może zmniejszenie poziomu rentowności bonów skarbowych i WIBOR-u, i tym samym będzie wywierać wpływ na poziom obsługi zadłużenia.

Ryzyko zmiany stawek podatków pośrednich

Jednostki samorządu terytorialnego mogą ponosić ryzyko zwiększenia stawek podatków pośrednich, w tym stawek podatku od towarów i usług.

Na gruncie obowiązującego stanu prawnego jednostki samorządu terytorialnego jako takie, co do zasady nie mają prawa do pomniejszenia podatku należnego o podatek naliczony. Powoduje to, iż ponoszą one ekonomiczny ciężar podatku od towarów i usług. Podwyższenie stawek podatku VAT może skutkować wyższymi cenami żądanymi przez dostawców i wykonawców w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.

**ROZDZIAŁ 5. GOSPODARKA FINANSOWA MIASTA W LATACH 2005 -
2006**

5.1. WYKONANIE BUDŻETÓW MIASTA ŚWIERADÓW-ZDRÓJ W LATACH 2005 - 2006

Dochody Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój w latach 2005-2006 według źródeł ich pochodzenia.

DOCHODY	2005	2006
Podatki i opłaty lokalne	2 852 006	3 137 718
<i>Podatek rolny oraz leśny</i>	21 741	19 597
<i>Podatek od nieruchomości</i>	1 807 208	1 901 763
<i>Podatek od środków transportowych</i>	73 692	78 628
<i>Opłata miejscowa/uzdrowska</i>	528 913	665 677
<i>Wpływy z opłaty administracyjnej</i>	16 055	8 605
<i>Podatek od spadków i darowizn</i>	47 069	12 868
<i>Wpływy z karty podatkowej</i>	7 193	6 029
<i>Opłata skarbową</i>	32 828	26 305
<i>Odsetki karne (należności) (091)</i>	42 808	58 073
<i>Opłaty eksploatacyjne</i>	10 087	11 302
<i>Podatek od czynności cywilnoprawnych</i>	168 072	216 987
<i>Wpływy z opłat za zarząd i wieczyste użytkowanie nieruchomości</i>	95 513	131 625
<i>Wpływy z opłaty targowej</i>	827	260
Udział w podatkach budżetu państwa	1 055 017	1 374 886
<i>Podatek dochodowy od osób fizycznych</i>	1 041 580	1 334 219
<i>Podatek dochodowy od osób prawnych</i>	13 437	40 667
Dochody jednostek/zakładów budżetowych	58 517	1 026
Dochody z majątku gminy	1 088 333	932 095
<i>Dzierżawa, najem, czynsz, leasing</i>	34 014	162 560
<i>Dywidendy, sprzedaż</i>	1 054 319	769 535
Odsetki od środków na rachunkach bankowych	40 292	8 187
Pozostałe dochody	535 587	601 150
<i>Grzywny i kary pieniężne</i>	34 033	27 276
<i>Zezwolenia na sprzedaż alkoholu</i>	187 747	195 286
<i>Wpływy z usług</i>	164 157	182 454
<i>Różne opłaty (069,059,049,040)</i>	51 726	160 885
<i>Inne dochody</i>	97 924	35 249
Subwencje z budżetu państwa	2 730 034	2 873 144
<i>Subwencja oświatowa</i>	2 486 691	2 565 626
<i>Subwencja wyrównawcza</i>	11 452	137 722
<i>Subwencja równoważąca</i>	231 891	169 796
Dotacje celowe z budżetu państwa	2 052 208	2 365 940
<i>Zadania zlecone i powierzone</i>	1 698 476	1 814 853
<i>Zadania własne gminy</i>	353 732	551 087
Środki na dofinansowanie zadań bieżących ze źródeł pozabudżetowych	12 464	9 315
Środki na inwestycje	87 079	5 430 387
DOCHODY RAZEM	10 511 537	16 733 848

Dane o wydatkach Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój w latach 2005-2006 przedstawia poniższe zestawienie.

WYDATKI	2005	2006
010 Rolnictwo i łowiectwo	274	218
Bieżące	274	218
600 Transport i łączność	323 081	2 794 780
Bieżące	104 021	260 186
Inwestycje	219 060	2 534 594
630 Turystyka	113 021	20 933
Bieżące	113 021	20 933
700 Gospodarka mieszkaniowa	230 971	267 688
Bieżące	72 686	267 688
Inwestycje	158 285	0
710 Działalność usługowa	35 110	35 929
Bieżące	21 960	35 929
Inwestycje	13 150	0
750 Administracja publiczna	1 771 047	3 467 358
Bieżące	1 714 797	1 958 690
Inwestycje	56 250	1 508 668
751 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i sądownictwa	33 868	22 980
Bieżące	33 868	22 980
752 Obrona narodowa	497	500
Bieżące	497	500
754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	167 040	92 173
Bieżące	82 066	67 173
Inwestycje	84 974	25 000
756 Dochody od os. Prawnych fizycznych i wydatki zw. z poborem	46 303	55 279
Bieżące	46 303	55 279
757 Obsługa długu publicznego	116 572	125 542
Odsetki od kredytów i pożyczek	116 572	125 542
801 Oświata i wychowanie	3 171 847	3 405 663
Bieżące	3 155 192	3 386 051
Inwestycje	16 655	19 613
851 Ochrona zdrowia	170 438	179 257
Bieżące	163 246	169 257
Inwestycje	7 192	10 000
852 Pomoc społeczna	2 569 643	2 789 948
Bieżące	2 563 303	2 789 948
Inwestycje	6 340	0
854 Edukacyjna opieka wychowawcza	68 157	66 160
Bieżące	68 157	66 160
900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	977 029	7 859 732

WYDATKI		2005	2006
	Bieżące	782 472	810 260
	Inwestycje	194 557	7 049 472
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	332 128	415 070
	Bieżące	332 128	415 070
926	Kultura fizyczna i sport	70 707	124 417
	Bieżące	70 707	124 417
WYDATKI RAZEM		10 197 733	21 723 627

Źródło: Sprawozdania roczne z wykonania budżetu za 2005 i 2006r.

5.2. WOLNE ŚRODKI GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

Dla potrzeb oceny siły finansowej j.s.t. stosuje się kategorię „wolnych środków”, która obejmuje dochody ogółem pomniejszone o dotacje na inwestycje oraz o wydatki bieżące (bez wydatków na obsługę długu i wydatków z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji).

Wysokość wolnych środków wskazuje na zdolność j.s.t. do regulowania zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek, a więc do spłaty rat kapitałowych i odsetek, a także na zdolność do samodzielnego finansowania inwestycji.

Tabela 13. Wolne środki Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój w latach 2005 – 2006 (dane w PLN)

L.p.	Wyszczególnienie	2005	2006
1	Dochody ogółem	10 511 537	16 733 848
2	Wydatki bieżące	9 441 270	10 576 281
3	Środki na inwestycje	87 079	5 430 387
4	Wydatki na obsługę długu	116 572	125 542
5	Wolne środki bez nadwyżki budżetowej[1-2-3+4]	1 099 760	852 723

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetów Miasta za lata 2005 - 2006 r.

W latach 2005 – 2006 poziom wolnych środków kształtował się na poziomie od około 0,8 mln do 1,1 mln PLN.

**ROZDZIAŁ 6. WIELOLETNI PLAN FINANSOWY – PROGNOZY
BUDŻETOWE NA LATA 2007 - 2022**

6.1. DOCHODY I WYDATKI BUDŻETOWE W LATACH 2007 - 2022

Tabela 14. Projekcje dochodów budżetowych w latach 2007 - 2022 (dane w PLN)

DOCHODY	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Podatki i opłaty lokalne	4 460 920	4 585 206	4 717 911	4 854 555	4 996 969	5 143 664	5 292 950	5 292 950	5 292 950	5 292 950	5 292 950	5 292 950	5 292 950	5 292 950	5 292 950	5 292 950
Podatek rolny oraz leśny	26 920	27 647	28 476	29 331	30 240	31 177	32 113	32 113	32 113	32 113	32 113	32 113	32 113	32 113	32 113	32 113
Podatek od nieruchomości	2 725 000	2 806 750	2 890 953	2 977 681	3 067 012	3 159 022	3 253 793	3 253 793	3 253 793	3 253 793	3 253 793	3 253 793	3 253 793	3 253 793	3 253 793	3 253 793
Podatek od środków transportowych	96 000	98 592	101 550	104 596	107 839	111 182	114 517	114 517	114 517	114 517	114 517	114 517	114 517	114 517	114 517	114 517
Opłata miejscowa/uzdrowskowa	1 000 000	1 027 000	1 057 810	1 089 544	1 123 320	1 158 143	1 192 887	1 192 887	1 192 887	1 192 887	1 192 887	1 192 887	1 192 887	1 192 887	1 192 887	1 192 887
Podatek od spadków i darowizn	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Wpływy z karty podatkowej	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
Opłata skarbową	50 000	51 350	52 891	54 477	56 166	57 907	59 644	59 644	59 644	59 644	59 644	59 644	59 644	59 644	59 644	59 644
Odsetki karne (należności) (091)	53 000	53 000	53 000	53 000	53 000	53 000	53 000	53 000	53 000	53 000	53 000	53 000	53 000	53 000	53 000	53 000
Opłaty eksploatacyjne	6 000	6 081	6 172	6 265	6 362	6 461	6 557	6 557	6 557	6 557	6 557	6 557	6 557	6 557	6 557	6 557
Podatek od czynności cywilnoprawnych	175 000	177 363	180 023	182 723	185 555	188 432	191 258	191 258	191 258	191 258	191 258	191 258	191 258	191 258	191 258	191 258
Wpływy z opłat za zarząd i wieczyste użytkowanie nieruchomości	312 000	320 424	330 037	339 938	350 476	361 341	372 181	372 181	372 181	372 181	372 181	372 181	372 181	372 181	372 181	372 181
Wpływy z opłaty targowej	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Udział w podatkach budżetu państwa	1 546 104	1 619 873	1 701 998	1 791 676	1 889 650	1 987 351	2 090 111	2 090 111	2 090 111	2 090 111	2 090 111	2 090 111	2 090 111	2 090 111	2 090 111	2 090 111
pod. doch. od osób fizycznych	1 509 104	1 581 541	1 662 200	1 750 296	1 846 562	1 942 584	2 043 598	2 043 598	2 043 598	2 043 598	2 043 598	2 043 598	2 043 598	2 043 598	2 043 598	2 043 598
pod. doch. od osób prawnych	37 000	38 332	39 798	41 380	43 087	44 768	46 513	46 513	46 513	46 513	46 513	46 513	46 513	46 513	46 513	46 513
Dochody z majątku gminy	1 500 290	590 834	541 446	542 068	542 720	493 382	144 033	144 033	144 033	144 033	144 033	144 033	144 033	144 033	144 033	144 033
Dzierżawa, najem, czynsz, leasing	40 290	40 834	41 446	42 068	42 720	43 382	44 033	44 033	44 033	44 033	44 033	44 033	44 033	44 033	44 033	44 033
Dywidendy, sprzedaż	1 460 000	550 000	500 000	500 000	500 000	450 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Odsetki od środków na rachunkach bankowych	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Pozostałe dochody	586 846	594 800	603 877	613 226	623 176	633 435	643 671	643 671	643 671	643 671	643 671	643 671	643 671	643 671	643 671	643 671
Grzywny i kary pieniężne	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Zezwolenia na sprzedaż alkoholu	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000

c.d. DOCHODY	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Wpływy z usług</i>	233 100	239 394	246 576	253 973	261 846	269 963	278 062	278 062	278 062	278 062	278 062	278 062	278 062	278 062	278 062	278 062
<i>Różne opłaty (069,059,049,040)</i>	61 500	63 161	65 055	67 007	69 084	71 226	73 363	73 363	73 363	73 363	73 363	73 363	73 363	73 363	73 363	73 363
<i>Inne dochody</i>	92 246	92 246	92 246	92 246	92 246	92 246	92 246	92 246	92 246	92 246	92 246	92 246	92 246	92 246	92 246	92 246
Subwencje z budżetu państwa	2 877 720	2 916 272	2 955 402	2 995 119	3 035 432	3 076 350	3 117 881	3 117 881	3 117 881	3 117 881	3 117 881	3 117 881	3 117 881	3 117 881	3 117 881	3 117 881
Subwencja oświatowa	2 570 126	2 608 678	2 647 808	2 687 525	2 727 838	2 768 756	2 810 287	2 810 287	2 810 287	2 810 287	2 810 287	2 810 287	2 810 287	2 810 287	2 810 287	2 810 287
Subwencja wyrównawcza	150 975	150 975	150 975	150 975	150 975	150 975	150 975	150 975	150 975	150 975	150 975	150 975	150 975	150 975	150 975	150 975
Subwencja równoważąca	156 619	156 619	156 619	156 619	156 619	156 619	156 619	156 619	156 619	156 619	156 619	156 619	156 619	156 619	156 619	156 619
Dotacje celowe z budżetu państwa	2 721 068	2 782 436	2 852 463	2 924 591	3 001 360	3 080 508	3 159 478	3 159 478	3 159 478	3 159 478	3 159 478	3 159 478	3 159 478	3 159 478	3 159 478	3 159 478
Zadania zlecone i powierzone	2 272 879	2 334 247	2 404 274	2 476 402	2 553 171	2 632 319	2 711 289	2 711 289	2 711 289	2 711 289	2 711 289	2 711 289	2 711 289	2 711 289	2 711 289	2 711 289
Zadania własne gminy	448 189	448 189	448 189	448 189	448 189	448 189	448 189	448 189	448 189	448 189	448 189	448 189	448 189	448 189	448 189	448 189
Środki na dofinansowanie zadań ze źródeł pozabudżetowych	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
Środki na inwestycje	6 774 476	2 125 000	11 050 000	11 050 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DOCHODY RAZEM	20 478 924	15 225 921	24 434 597	24 782 736	14 100 807	14 426 190	14 459 624	14 459 624	14 459 624	14 459 624	14 459 624	14 459 624	14 459 624	14 459 624	14 459 624	14 459 624

Źródło: Opracowanie Urzędu Miasta w Świeradowie Zdroju oraz Inwest Consulting S.A.

Tabela 15. Projekcje wydatków budżetowych w latach 2007 - 2022 (dane w PLN)

WYDATKI	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
010 Rolnictwo i łowiectwo	280	288	296	305	315	324	334	334	334	334	334	334	334	334	334	334
Rzeczowe	280	288	296	305	315	324	334	334	334	334	334	334	334	334	334	334
400 Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Rzeczowe	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
600 Transport i łączność	3 679 100	281 706	290 157	298 862	308 127	317 679	327 209	327 209	327 209	327 209	327 209	327 209	327 209	327 209	327 209	327 209
Rzeczowe	274 300	281 706	290 157	298 862	308 127	317 679	327 209	327 209	327 209	327 209	327 209	327 209	327 209	327 209	327 209	327 209
Inwestycje	3 404 800															
630 Turystyka	153 246	157 384	162 105	166 968	172 144	177 481	182 805	182 805	182 805	182 805	182 805	182 805	182 805	182 805	182 805	182 805
Rzeczowe	153 246	157 384	162 105	166 968	172 144	177 481	182 805	182 805	182 805	182 805	182 805	182 805	182 805	182 805	182 805	182 805
700 Gospodarka mieszkaniowa	80 000	77 025	79 336	81 716	84 249	86 861	89 467	89 467	89 467	89 467	89 467	89 467	89 467	89 467	89 467	89 467

WYDATKI	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rzeczowe	75 000	77 025	79 336	81 716	84 249	86 861	89 467	89 467	89 467	89 467	89 467	89 467	89 467	89 467	89 467	89 467
Inwestycje	5 000															
710 Działalność usługowa	61 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000
Rzeczowe	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000
Inwestycje	16 000															
750 Administracja publiczna	2 291 218	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368
Rzeczowe	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368	2 152 368
Inwestycje	138 850															
751 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i sądownictwa	5 371	5 516	5 681	5 852	6 033	6 220	6 407	6 407	6 407	6 407	6 407	6 407	6 407	6 407	6 407	6 407
Rzeczowe	5 371	5 516	5 681	5 852	6 033	6 220	6 407	6 407	6 407	6 407	6 407	6 407	6 407	6 407	6 407	6 407
752 Obrona narodowa	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
Rzeczowe	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	247 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800
Rzeczowe	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800	90 800
Inwestycje	157 000															
756 Doch. od os. praw. fiz. i wydatki zw. z poborem	102 500	105 268	108 426	111 678	115 140	118 710	122 271	122 271	122 271	122 271	122 271	122 271	122 271	122 271	122 271	122 271
Rzeczowe	102 500	105 268	108 426	111 678	115 140	118 710	122 271	122 271	122 271	122 271	122 271	122 271	122 271	122 271	122 271	122 271
757 Obsługa długu publicznego	309 951	275 972	257 529	318 748	377 804	338 127	299 212	269 815	242 024	221 279	197 463	170 000	130 000	95 000	60 000	25 000
Odsetki od kredytów i pożyczek	309 951	275 972	257 529	318 748	377 804	338 127	299 212	269 815	242 024	221 279	197 463	170 000	130 000	95 000	60 000	25 000
758 Różne rozliczenia	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Rzeczowe	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
801 Oświata i wychowanie	4 486 371	3 782 514	3 895 989	4 012 869	4 137 268	4 265 523	4 393 489	4 393 489	4 393 489	4 393 489	4 393 489	4 393 489	4 393 489	4 393 489	4 393 489	4 393 489
Rzeczowe	3 683 071	3 782 514	3 895 989	4 012 869	4 137 268	4 265 523	4 393 489	4 393 489	4 393 489	4 393 489	4 393 489	4 393 489	4 393 489	4 393 489	4 393 489	4 393 489
Inwestycje	803 300															
851 Ochrona zdrowia	200 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000
Rzeczowe	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000	195 000
Inwestycje	5 000															
852 Pomoc społeczna	3 241 000	3 321 318	3 420 958	3 523 586	3 632 817	3 745 435	3 857 798	3 857 798	3 857 798	3 857 798	3 857 798	3 857 798	3 857 798	3 857 798	3 857 798	3 857 798
Rzeczowe	3 234 000	3 321 318	3 420 958	3 523 586	3 632 817	3 745 435	3 857 798	3 857 798	3 857 798	3 857 798	3 857 798	3 857 798	3 857 798	3 857 798	3 857 798	3 857 798

WYDATKI	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inwestycje	7 000															
854 Edukacyjna opieka wychowawcza	85 279	87 582	90 209	92 915	95 796	98 765	101 728	101 728	101 728	101 728	101 728	101 728	101 728	101 728	101 728	101 728
Rzeczowe	85 279	87 582	90 209	92 915	95 796	98 765	101 728	101 728	101 728	101 728	101 728	101 728	101 728	101 728	101 728	101 728
900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5 042 962	984 104	1 013 627	1 044 036	1 076 401	1 109 770	1 143 063	1 143 063	1 143 063	1 143 063	1 143 063	1 143 063	1 143 063	1 143 063	1 143 063	1 143 063
Rzeczowe	958 232	984 104	1 013 627	1 044 036	1 076 401	1 109 770	1 143 063	1 143 063	1 143 063	1 143 063	1 143 063	1 143 063	1 143 063	1 143 063	1 143 063	1 143 063
Inwestycje	4 084 730															
921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100
Rzeczowe	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100	451 100
926 Kultura fizyczna i sport	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500
Rzeczowe	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500	160 500
Wydatki na inwestycje (razem)	*)	2 500 000	13 000 000	13 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
WYDATKI RAZEM	20 703 178	14 778 944	25 524 582	25 857 805	13 206 363	13 465 163	13 724 051	13 694 653	13 666 863	13 646 118	13 622 302	13 594 839	13 554 839	13 519 839	13 484 839	13 449 839

Źródło: Opracowanie Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój oraz Inwest Consulting S.A.

*) inwestycje ujęto w poszczególnych rozdziałach.

6.2. INFORMACJE O ZACIĄGNIĘTYCH I PLANOWANYCH ZOBOWIĄZANIACH FINANSOWYCH Z TYTUŁU KREDYTÓW, POŻYCZEK I OBLIGACJI

W przypadku niedoboru środków finansowych budżetu istnieje możliwość zaciągania kredytów w granicach upoważnień zawartych w uchwale budżetowej.

Na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty, pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na:

- 1) pokrycie występującego w ciągu roku niedoboru budżetu JST,
- 2) finansowanie wydatków nieznajdujących pokrycia w planowanych dochodach JST.

Finansowanie takie nie powinno dotyczyć wydatków stałych, związanych z wykonywaniem bieżących zadań samorządu.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 Prawa bankowego przez **umowę kredytu** bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Miasto Świeradów-Zdrój jest stroną dwóch umów kredytowych zawartych z Bankiem Zachodnim WBK SA, których spłata przypada do roku 2010.

Umowa pożyczki jest uregulowana w art. 720 – 724 Kodeksu cywilnego. Przez zawarcie umowy udzielający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tą samą ilość pieniędzy albo rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Miasto Świeradów-Zdrój jest stroną czterech umów pożyczki zawartych z WFOŚiGW, których spłata przypada w do roku 2008.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 Ustawie o obligacjach, **obligacja** jest papierem wartościowym emitowanym w serii, w którym emitent stwierdza, że jest dłużnikiem właściciela obligacji (obligatariusza) i zobowiązuje się wobec niego do spełnienia określonego świadczenia. Emitent zobowiązuje się na podstawie klauzul obligacyjnych do regulowania płatności odsetkowych określonych w dniu emisji papieru wartościowego oraz do spłaty pożyczki obligacyjnej w dniu jej wykupu, ewentualnie do spełnienia także świadczenia niepieniężnego (np. polegającego na przyznaniu preferencji w zakresie nabywania elementów mienia komunalnego).

Harmonogram spłat zaciągniętych zobowiązań przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Harmonogram spłaty zaciągniętych i planowanych zobowiązań (dane w PLN)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Otrzymane transze	2 863 594	400 000	2 000 000	1 915 000	0	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odsetki	309 951	275 972	257 529	318 748	377 804	338 127	299 212	269 815	242 024	221 279	197 463	170 000	130 000	95 000	60 000	25 000
Raty kapitałowe	3 024 990	808 375	832 095	825 375	867 375	917 375	742 189	622 375	672 298	532 375	670 575	800 000	700 000	700 000	700 000	500 000
Stan zadłużenia na koniec roku	6 565 407	6 157 032	7 324 937	8 414 562	7 547 187	6 629 812	5 897 623	5 275 248	4 602 950	4 070 575	3 400 000	2 600 000	1 900 000	1 200 000	500 000	0
Obsługa zobowiązań razem	3 334 941	1 084 347	1 089 624	1 144 123	1 245 179	1 255 502	1 041 401	892 190	914 322	753 654	868 038	970 000	830 000	795 000	760 000	525 000

Zródło: Opracowanie Urzędu Miasta w Świeradowie Zdroju oraz Inwest Consulting S.A.

6.3. INFORMACJE O UDZIELANIU PRZEZ MIASTO ŚWIERADÓW-ZDRÓJ PORĘCZEŃ I GWARANCJI

Na dzień przygotowania dokumentu Miasto Świeradów-Zdrój nie udzieliło poręczenia ani gwarancji żadnej jednostce.

6.4. ANALIZA ZDOLNOŚCI FINANSOWEJ MIASTA W LATACH OBOWIĄZYWANIA PROGNOZY

Wieloletni Plan Finansowy, jako średnioterminowa prognoza wolnych środków na inwestycje, ma stanowić pomoc przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych.

W dniu 13 listopada 2003 roku została uchwalona nowa Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, która zaczęła obowiązywać od 1 stycznia 2004. Ustawa ta zmieniła w sposób znaczący system dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Nie można jednak w sposób dokładny przewidzieć w praktyce wszystkich skutków wywołanych tymi zmianami.

Tabela 17 i wykres 5 zostały przygotowane w celu zobrazowania zjawisk występujących w budżecie Miasta w latach objętych Wieloletnim Planem Finansowym. Zawierają wyliczenia i informacje będące wynikiem prac pracowników Urzędu Miasta w Świeradowie Zdroju i pracowników Inwest Consulting S.A. z Poznania.

Tym samym tabela ta obrazuje sytuację finansową Miasta, pozwala na określenie jej zdolności kredytowej i odzwierciedla przepływ środków pieniężnych w kolejnych latach, w sposób przypominający analizę „cash flow” stosowaną w przedsiębiorstwach.

Prognoza na lata 2008 – 2022 została przygotowana w oparciu o uchwałę budżetową na 2007 rok oraz o strategię zarządzania finansami Miasta.

Wyjaśnienia poszczególnych pozycji zawartych w tabeli 17:

1. **DOCHODY BEZ NADWYŻKI OPERACYJNEJ** = SUBWENCJE I DOTACJE ORAZ DOCHODY WŁASNE MIASTA.
2. **WYDATKI** = WYDATKI RZECZOWE, OSOBOWE I KOSZTY FINANOWE.
3. **NADWYŻKA OPERACYJNA** = DOCHODY BEZ NADWYŻEK – WYDATKI - obrazuje tę część budżetu Miasta, która może zostać wykorzystana na sfinansowanie inwestycji ze środków własnych Miasta oraz na spłaty zobowiązań wynikających z zaciągniętych przez gminę kredytów, pożyczek czy wyemitowanych obligacji (odsetek i rat kapitałowych); jej wartość oraz udział w dochodach Miasta stanowi o jej kondycji finansowej. Im wielkość ta jest większa oraz im większy jest jej udział w dochodach Miasta, tym w lepszej kondycji finansowej jest gmina.
4. **OBSŁUGA ZADŁUŻENIA** = SPŁATA PORĘCZEŃ, SPŁATA RAT KAPITAŁOWYCH I ODSETEK OD ZOBOWIĄZAŃ W DANYM ROKU.
5. **WOLNE ŚRODKI NA INWESTYCJE** = NADWYŻKA OPERACYJNA – OBSŁUGA ZADŁUŻENIA - wartość ta określa niejako maksymalną kwotę, jaką gmina może wydać w poszczególnych latach na realizację programu inwestycyjnego. Warto podkreślić, że obejmuje to zarówno nakłady ze środków własnych i środków pozabudżetowych; gmina

może prowadzić program inwestycyjny przekraczający tą wartość zasilając się, np. kredytami, pożyczkami czy emitując obligacje.

6. **INWESTYCJE** = KWOTY PRZYPADAJĄCE NA WYDATKI MAJĄTKOWE W DANYM ROKU,
7. **WOLNE ŚRODKI PO INWESTYCJACH** = WOLNE ŚRODKI NA INWESTYCJE – INWESTYCJE - określają sytuację finansową Miasta po przeprowadzeniu programu inwestycyjnego w kolejnych latach; wartość ta w zależności od tego czy jest dodatnia czy też ujemna wskazuje na ewentualną potrzebę finansowania zewnętrznego koniecznego do przeprowadzenia planowanego programu inwestycyjnego; gmina, w zależności od tego czy posiada środki finansowe z poprzednich lat, może zdecydować się na finansowanie takich inwestycji z nadwyżek z lat poprzednich, jak również może zaciągnąć kredyty, wyemitować obligacje itp.).
8. **OTRZYMANE KREDYTY, POŻYCZKI I WYEMITOWANE OBLIGACJE** = PRZYCHODY Z ZACIĄGNIĘTYCH ZOBOWIĄZAŃ
9. **PRZYCHODY Z INNYCH ŹRÓDEŁ** = NADWYŻKI ŚRODKÓW Z LAT POPRZEDNICH, ŚRODKI NA POKRYCIE DEFICYTU (nadwyżki z lat poprzednich, przychody z prywatyzacji majątku lub nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu Miasta, wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych).
10. **ROCZNE PRZEPŁYWY GOTÓWKI NETTO** = WOLNE ŚRODKI NA INWESTYCJE + OTRZYMANE KREDYTY, POŻYCZKI I WYEMITOWANE OBLIGACJE + PRZYCHODY Z INNYCH ŹRÓDEŁ - wartość dodatnia oznacza, że założenia budżetu co do zrealizowania zamierzonych celów inwestycyjnych zostały w pełni zrealizowane oraz to, że jeśli gmina zaciągała kredyty, to ich kwota w pełni pokrywała niedobory konieczne do realizacji zadań inwestycyjnych; wartość ujemna mówi o tym, że budżet nie został w pełni zrealizowany, a ewentualne kredyty, jakie gmina zaciągnęła nie w pełni pokryły niedobory.

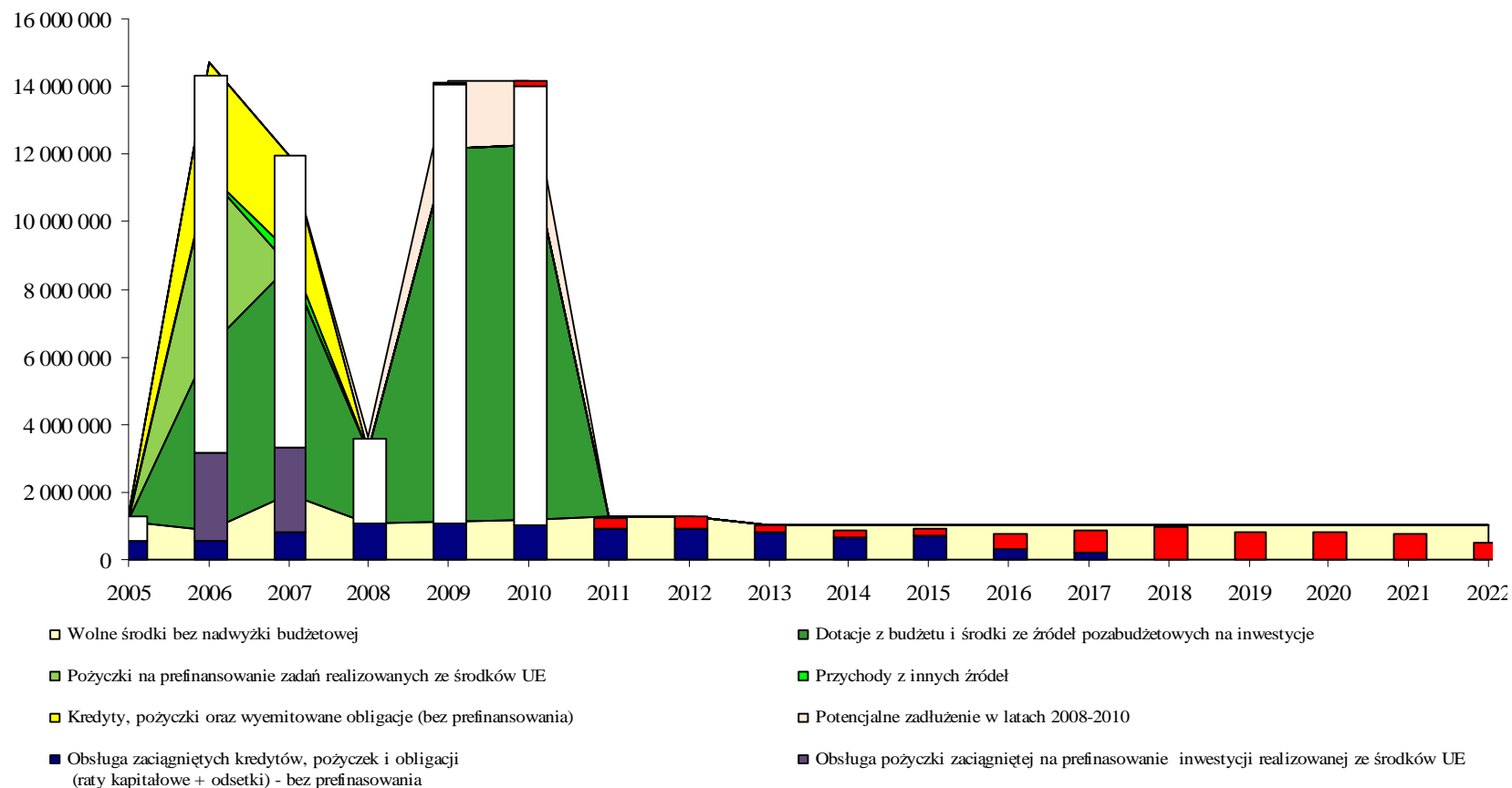
Tabela 17. Projekcje finansów Miasta na lata 2008 - 2022 (dane w PLN)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
A. DOCHODY BEZ NADWYŻEK (1 + 2)	15 225 921	24 434 597	24 782 736	14 100 807	14 426 190	14 459 624	14 459 624	14 459 624	14 459 624	14 459 624	14 459 624	14 459 624	14 459 624	14 459 624	14 459 624
1. Subwencje i dotacje	7 832 708	16 866 865	16 978 711	6 045 792	6 165 858	6 286 359	6 286 359	6 286 359	6 286 359	6 286 359	6 286 359	6 286 359	6 286 359	6 286 359	6 286 359
1a. Subwencje ogółem	2 916 272	2 955 402	2 995 119	3 035 432	3 076 350	3 117 881	3 117 881	3 117 881	3 117 881	3 117 881	3 117 881	3 117 881	3 117 881	3 117 881	3 117 881
1b. Dotacje na zadania bieżące	2 782 436	2 852 463	2 924 591	3 001 360	3 080 508	3 159 478	3 159 478	3 159 478	3 159 478	3 159 478	3 159 478	3 159 478	3 159 478	3 159 478	3 159 478
1c. Środki ze źródeł pozabudżetowych na zadania bieżące	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
1d. Dotacje i środki ze źródeł pozabudżetowych na inwestycje	2 125 000	11 050 000	11 050 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Dochody własne gminy	7 393 213	7 567 732	7 804 025	8 055 015	8 260 332	8 173 266	8 173 266	8 173 266	8 173 266	8 173 266	8 173 266	8 173 266	8 173 266	8 173 266	8 173 266
2a. Podatki i opłaty lokalne	4 585 206	4 717 911	4 854 555	4 996 969	5 143 664	5 292 950	5 292 950	5 292 950	5 292 950	5 292 950	5 292 950	5 292 950	5 292 950	5 292 950	5 292 950
2b. Udział w podatkach budżetowych państwa	1 619 873	1 701 998	1 791 676	1 889 650	1 987 351	2 090 111	2 090 111	2 090 111	2 090 111	2 090 111	2 090 111	2 090 111	2 090 111	2 090 111	2 090 111
2c. Dochody z majątku Gminy	590 834	541 446	542 068	542 720	493 382	144 033	144 033	144 033	144 033	144 033	144 033	144 033	144 033	144 033	144 033
2d. Odsetki od środków na rachunkach bankowych	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
2e. Pozostałe dochody	594 800	603 877	613 226	623 176	633 435	643 671	643 671	643 671	643 671	643 671	643 671	643 671	643 671	643 671	643 671
B. WYDATKI:	12 002 972	12 267 053	12 539 056	12 828 559	13 127 036	13 424 839	13 424 839	13 424 839	13 424 839	13 424 839	13 424 839	13 424 839	13 424 839	13 424 839	13 424 839
C. NADWYŻKA OPERACYJNA (A - B)	3 222 950	12 167 544	12 243 680	1 272 249	1 299 154	1 034 786	1 034 786	1 034 786	1 034 786	1 034 786	1 034 786	1 034 786	1 034 786	1 034 786	1 034 786
D. OBSŁUGA ZADŁUŻENIA (1 + 2 + 3)	1 084 347	1 089 624	1 144 123	1 245 179	1 255 502	1 041 401	892 190	914 322	753 654	868 038	970 000	830 000	795 000	760 000	525 000
1. Spłata rat kapitałowych	808 375	832 095	825 375	867 375	917 375	742 189	622 375	672 298	532 375	670 575	800 000	700 000	700 000	700 000	500 000
2. Spłata odsetek	275 972	257 529	318 748	377 804	338 127	299 212	269 815	242 024	221 279	197 463	170 000	130 000	95 000	60 000	25 000
E. ŚRODKI BUDŻETU GMINY NA INWESTYCJE (C - D)	2 138 602	11 077 920	11 099 556	27 070	43 652	-6 616	142 596	120 463	281 131	166 748	64 786	204 786	239 786	274 786	509 786
F. INWESTYCJE	2 500 000	13 000 000	13 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Finansowane ze środków własnych	375 000	1 950 000	1 950 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Finansowane ze środków pozabudżetowych	2 125 000	11 050 000	11 050 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G. WOLNE ŚRODKI PO INWESTYCJACH (E - F)	-361 398	-1 922 080	-1 900 444	27 070	43 652	-6 616	142 596	120 463	281 131	166 748	64 786	204 786	239 786	274 786	509 786
H. OTRZYMANE KREDYTY, POŻYCZKI I OBLIGACJE	400 000	2 000 000	1 915 000	0	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
J. ROCZNE PRZEPŁYWY GOTÓWKI NETTO (G + H + I)	38 602	77 920	14 556	27 070	43 652	3 384	142 596	120 463	281 131	166 748	64 786	204 786	239 786	274 786	509 786

Źródło: Opracowanie Inwest Consulting S.A.

Wykres 5. Projekcje finansowe Miasta Świeradów-Zdrój w latach 2005 - 2022

Źródło: Opracowanie Inwest Consulting S.A.

Wykres obrazuje „Wolne Środki” pozostające do dyspozycji Miasta, które mogą być wydane na inwestycje oraz na obsługę zadłużenia. „Wolne Środki” zobrazowano na powyższych wykresach jako pole w kolorze piaskowym.

Na pole „Wolne Środki” nałożone są inwestycje Miasta, które odpowiadają białym i fioletowym (inwestycje przyjęte do realizacji w ramach Planu Rozwoju Lokalnego) słupkom. Wartości te odpowiadają rocznym nakładom inwestycyjnym poniesionym lub planowanym do poniesienia przez Miasto.

Część inwestycji finansowana jest przy pomocy dotacji z budżetu państwa i środki pozabudżetowe, co na wykresie przedstawiono kolorem ciemnozielonym („Dotacje z budżetu oraz środki pozabudżetowe na inwestycje”).

Przedłużenie słupka inwestycji stanowi suma rat kapitałowych i odsetek przypadających w danym roku do spłaty. Wartość obsługi zadłużenia zaznaczono kolorem granatowym dla zobowiązań zaciągniętych do roku 2006 i kolorem czerwonym dla zobowiązań planowanych na lata 2007-2013.

Jak widać na wykresie 5 w latach 2005 – 2007 i 2008 – 2010 słupki przewyższają pole w kolorze piaskowym „Wolnych Środków” i w kolorze zielonym „Dotacje z budżetu oraz środki pozabudżetowe na inwestycje” - oznacza to, że w tych latach Miasto nie było lub nie będzie w stanie sfinansować wszystkich zadań z własnego budżetu i ze środków dotacyjnych. W takim przypadku konieczne było zaciągnięcie kredytów, pożyczek czy wyemitowanie obligacji, co jest zobrazowane jako pole w kolorze żółtym i cielistym.

Zdarza się, że część inwestycji była lub będzie finansowana „Przychodami z innych źródeł” czyli nadwyżkami z lat poprzednich (2007), przychodami z prywatyzacji majątku lub nadwyżkami środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki, wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych, której wartość na wykresie przedstawiono jako pole w kolorze zielonym.

6.5. WSKAŹNIKI OBCIĄŻENIA BUDŻETU MIASTA

Zgodnie z art. 169 Ustawy o finansach publicznych łączna kwota przypadających do spłaty w danym roku budżetowym rat kredytów i pożyczek oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek, oraz należnych odsetek i dyskonta, a także przypadających w danym roku budżetowym wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, nie może przekroczyć 15,0% planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego.

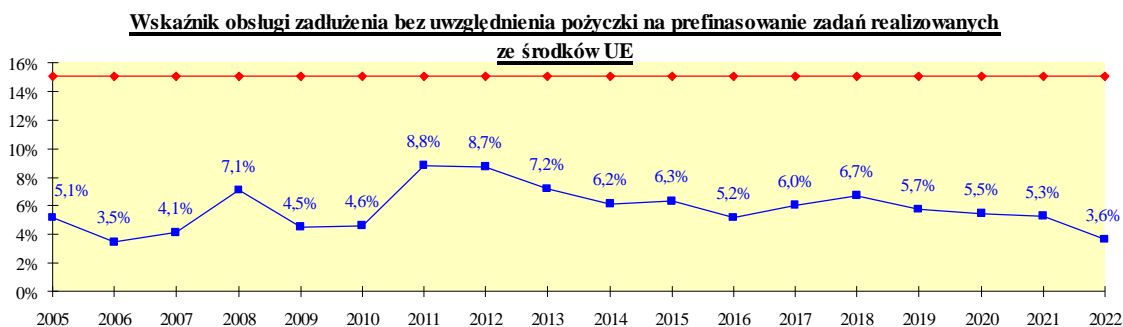

Ograniczeń określonych powyżej nie stosuje się do kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej, a także emitowanych w tym celu papierów wartościowych.

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, iż wysokość całkowitych zobowiązań z tytułu pożyczek, kredytów i potencjalnych zobowiązań z tytułu poręczeń w stosunku do przewidywanych dochodów budżetu Miasta w latach 2008 – 2022, będzie się kształtować w przedziale 3,6% - 8,8%.

W związku z tym, że wskaźnik ten jest powszechnie obowiązującym należy go brać pod uwagę ubiegając się o finansowanie zewnętrzne. Jego wielkość w kolejnych latach powinna być odpowiednio wyważona w stosunku do budżetu Miasta a jej maksymalna wartość nie powinna przekraczać 10,0% - 12,0% w zależności od planowanego finansowania inwestycji w kolejnych latach. Konieczność utrzymania 3,0% - 5,0% marginesu w stosunku do maksymalnej wartości tego wskaźnika wynika z możliwości nagłego przekazania samorządom dodatkowych zadań zleconych lub wystąpienia nagłych inwestycji, na które przy braku środków własnych trzeba będzie zaciągnąć kredyt, pożyczkę czy wyemitować obligacje.

Wykres 6. Obciążenie planowanych dochodów ogółem tytułem obsługi zobowiązań finansowych (art. 169 Ustawy o finansach publicznych)

Źródło: Opracowanie Inwest Consulting S.A.

Inną formą kontroli wielkości zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego jest zapis w art. 170 omawianej ustawy, który stanowi, iż łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekraczać 60,0% dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym.

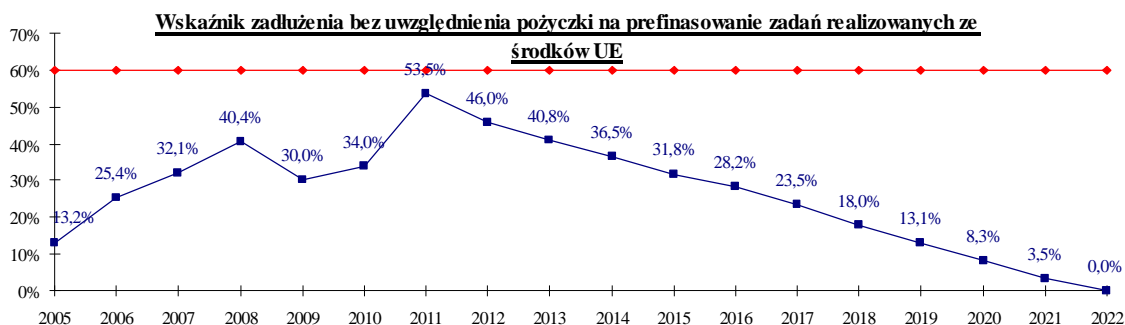
W trakcie roku budżetowego łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec kwartału nie może przekraczać 60,0% planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki.

Ograniczeń określonych powyżej nie stosuje się do emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej.

Na wykresie 14 przedstawione zostały wskaźniki zadłużenia w poszczególnych latach analizy. W związku z tym, że wskaźnik ten jest powszechnie obowiązującym należy go brać pod uwagę ubiegając się o finansowanie zewnętrzne. Jego wielkość w kolejnych latach powinna być odpowiednio wyważona w stosunku do budżetu Miasta a maksymalna wartość nie powinna przekraczać 50,0% - 55,0% w zależności od planowanego finansowania inwestycji w kolejnych latach. Konieczność utrzymania 5,0% – 10,0% marginesu w stosunku do maksymalnej wartości tego wskaźnika wynika z możliwości nagłego przekazania samorządom dodatkowych zadań zleconych lub wystąpienia nagłych inwestycji, na które przy braku środków własnych trzeba będzie zaciągnąć kredyt, pożyczkę czy wyemitować obligacje.

Wykres 7. Stosunek zadłużenia na koniec poszczególnych lat do dochodów ogółem (art. 170 Ustawy o finansach publicznych)

Źródło: Opracowanie Inwest Consulting S.A.

Z przedstawionej sytuacji wynika, iż w latach 2008-2013 Miasto może (prognoza) dysponować kwotą około 4,4 mln PLN własnych środków na inwestycję (z uwzględnieniem optymalnego potencjalnego zadłużenia w latach 2008-2010 na kwotę 4,3 mln PLN).

ROZDZIAŁ 7. WIELOLETNI PLAN RZECZOWY – INWESTYCJE
PLANOWANE W RAMACH PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

7.1. ZADANIA OBJĘTE INTERWENCJĄ WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

Zadania objęte interwencją WPI w latach 2007-2013 realizowane będą w ramach trzech obszarów odpowiadających strategicznym obszarom rozwojowym „Strategii Rozwoju Miasta Świeradowa Zdroju”, „Strategii Rozwoju Powiatu Lubańskiego”, „Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego”. Są to:

- budowa i modernizacja infrastruktury technicznej,
- budowa i modernizacja infrastruktury turystycznej i uzdrowskiej,
- profilaktyka zagrożeń.

Spośród listy zadań przewidzianych do realizacji na terenie Miasta Świeradowa Zdroju w okresie od 2007 do 2010 Planem Inwestycyjnym objęto 9 projektów.

Przy wyborze zadań do objęcia planem zastosowano następujące kryteria:

- zgodność projektu z obszarami interwencji planu (spełnienie kryteriów demograficznych, właściwa wartość zadania, właściwy rodzaj zadania),
- zgodność ze Strategią Zrównoważonego Rozwoju Miasta Świeradów-Zdrój na lata 2005-2015,
- zgodność ze Strategią Rozwoju Powiatu Lubańskiego,
- zgodność ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego,
- stopień przygotowania do realizacji (dokumentacja techniczna, wymagane pozwolenia itp.),
- zasięg oddziaływania,
- skala rozwiązywanych problemów, zwłaszcza środowiskowych,
- wpływ inwestycji na rozwój edukacyjno-oświatowy dzieci i młodzieży,
- wpływ inwestycji na bezpieczeństwo mieszkańców,
- wpływ realizacji zadania na poprawę jakości życia społeczności lokalnej,
- zapewnienie płynności finansowania zadania (środki w budżecie Miasta) oraz możliwości dofinansowania zadania ze środków pozabudżetowych,
- wpływ na budżet Miasta (zwiększenie wpływów, optymalizacja wydatków),
- wpływ na rozwój gospodarczy, w tym na tworzenie nowych miejsc pracy na terenie Miasta.
- wpływ inwestycji na poprawę spędzania wolnego czasu przez mieszkańców Miasta i gości,
- na ile planowana inwestycja poprawi wykorzystanie istniejących obiektów użyteczności publicznej,

- wpływ inwestycji na poprawę wizerunku Miasta,
- wpływ inwestycji na poprawę komfortu życia mieszkańców poprzez zapewnienie niezbędnej infrastruktury technicznej,
- możliwość finansowania inwestycji z niekomercyjnych środków bezzwrotnych,
- możliwość finansowania inwestycji z niekomercyjnych źródeł zewnętrznych (kredyty i pożyczki preferencyjne),
- możliwość współfinansowania inwestycji z udziałem własnym mieszkańców lub innych zainteresowanych.

Listę zadań objętych interwencją Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój zawarto w tabeli 18.

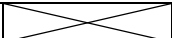
Tabela 18. Lista zadań objętych interwencją Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój

Lp.	Nazwa zadania	Finansowanie	Planowane wydatki w zł.							
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Razem
1	Rewitalizacja kulturowego i leczniczego wykorzystania kompleksu parków uzdrowiskowych w Świeradowie-Zdroju	własne	60 000,00		375 000,00	375 000,00				810 000,00
		środki UE			2 125 000,00	2 125 000,00				4 250 000,00
2	Poprawa zagospodarowania centrum uzdrowiska Świeradów-Zdrój	własne	244 000,00		750 000,00	750 000,00				1 744 000,00
		środki UE			4 250 000,00	4 250 000,00				8 500 000,00
3	Budowa oczyszczalni ścieków dla osiedla Czerniawa w m. Pobiedna wraz z kolektorem odprowadzającym ścieki z Czerniawy	własne		300 000,00	450 000,00	450 000,00				1 200 000,00
		środki UE		1 700 000,00	2 550 000,00	2 550 000,00				6 800 000,00
4	Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w ulicach: Sienkiewicza, Strumykowa, Źródłana, B.Czecha, Asnyka, Ratowników Górskich, Stokowa	własne	31 720,00	75 000,00	375 000,00	375 000,00				856 720,00
		środki UE		425 000,00	2 125 000,00	2 125 000,00				4 675 000,00
5	Tworzenie warunków do transgranicznego rozwoju kultury fizycznej dzieci i młodzieży w Świeradowie-Zdroju	własne			187 500,00	187 500,00				375 000,00
		środki UE			1 062 500,00	1 062 500,00				2 125 000,00
6	Ujęcie na rzece Kwisie oraz wodociąg na odcinku od ujęcia wody do ul. Górskiej	własne	195 200,00	300 000,00	450 000,00	450 000,00				1 395 200,00
		środki UE		1 700 000,00	2 550 000,00	2 550 000,00				6 800 000,00
7	Modernizacja ujęcia wody Łużyca i wodociągowanie Czerniawy – III etap	własne		150 000,00						150 000,00
		środki UE		850 000,00						850 000,00
8	Profilaktyka zagrożeń	własne		75 000,00	225 000,00	150 000,00				450 000,00
		środki UE		425 000,00	1 275 000,00	850 000,00				2 550 000,00
9	Wspieranie rozwoju turystyki	własne		225 000,00	225 000,00					450 000,00
		środki UE		1 275 000,00	1 275 000,00					2 550 000,00

Wieloletni Plan Inwestycyjny_____

Gmina Miejska Świeradów - Zdrój

	Razem		530 920,00	7 500 000,00	20 250 000,00	18 250 000,00				46 530 920,00
--	-------	---	------------	--------------	---------------	---------------	--	--	--	---------------

Źródło: Dane Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój.

Powyższe zadania będą realizowane w przypadku uzyskania dofinansowania z UE w wysokości 85% wartości zadania.

Jako priorytetowe przyjęto 4 pierwsze zadania z listy. Zadania te zostały objęte interwencją planu finansowego.

Zakłada się możliwość aktualizacji WPI w trakcie jego wdrażania. Główne kierunki zmian dotyczyć będą:

- aktualizacji listy zadań, przede wszystkim w zakresie wprowadzania nowych projektów,
- korekt w harmonogramie realizacji projektów,
- zmian w tabelach finansowych.

Tabela 19 obejmuje listę zadań objętych interwencją planu w układzie wg obszarów strategicznych.

Tabela 19. Lista projektów objętych WPI w układzie wg obszarów strategicznych

Lp.	Nazwa zadania/programu inwestycyjnego
BUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	
1	Budowa oczyszczalni ścieków dla osiedla Czerniawa w m. Pobiedna wraz z kolektorem odprowadzającym ścieki z Czerniawy
2	Ujęcie na rzece Kwisie oraz wodociąg na odcinku od ujęcia wody do ul. Górskiej
3	Modernizacja ujęcia wody Łużyca i wodociągowanie Czerniawy – III etap
4	Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w ulicach: Sienkiewicza, Strumykowa, Źródłana, B.Czecha, Asnyka, Ratowników Górskich, Stokowa
BUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ I UZDROWISKOWEJ	
1	Rewitalizacja kulturowego i leczniczego wykorzystania kompleksu parków uzdrowiskowych w Świeradowie-Zdroju
2	Tworzenie warunków do transgranicznego rozwoju kultury fizycznej dzieci i młodzieży w Świeradowie-Zdroju
3	Poprawa zagospodarowania centrum uzdrowiska Świeradów-Zdrój
4	Wspieranie rozwoju turystyki
PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ	
1	Profilaktyka zagrożeń

Źródło: Dane Urzędu Miasta Świeradów-Zdrój.

Realizacja zadań objętych WPI oddziaływać będzie na poszczególne dziedziny życia społeczno-gospodarczego Miasta.

Realizacja zadań planu będzie miała wyraźny pozytywny wpływ na poprawę warunków i jakości życia społeczności lokalnej oraz przyczyni się do rozwoju systemu infrastruktury i ochrony środowiska. Ponadto realizacja zadań wpływać będzie na tworzenie sprzyjających warunków do rozwoju Świeradowa jako uzdrowiska o znaczeniu ogólnokrajowym.

**ROZDZIAŁ 8. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY – POWIĄZANIE
PROJEKTÓW Z CELAMI STRATEGICZNYMI POWIATU I
WOJEWÓDZTWA**

8.1. METODA POWIĄZANIA PROJEKTÓW Z CELAMI STRATEGICZNYMI POWIATU LUBAŃSKIEGO I WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Wieloletni Plan Inwestycyjny jest dokumentem kierunkowym o perspektywicznym horyzoncie, który stanowi podstawę do wdrażania rozwojowych przedsięwzięć społecznych i gospodarczych. Rozwój Miasta winien skutecznie zaspokajać aspiracje jego mieszkańców. Zarówno metodyka prowadzonych prac, jak i przyjęte kryteria oceny projektów inwestycyjnych, zapewniają powiązanie projektów ze strategicznymi celami społeczno-gospodarczymi Miasta.

Przyjęty w niniejszym zakresie WPI, przyczyni się do realizacji generalnego celu Miasta polegającego na rozwoju gospodarczym i społecznym Świeradowa Zdroju.

Poszczególne cele znajdujące się planie rozwojowym Miasta znajdują swoje poparcie w Strategii Rozwoju Powiatu Lubańskiego.

Cel priorytetowy dla Miasta Świeradowa-Zdroju „Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej” znajduje swoje wsparcie w celach operacyjnych Strategii Powiatu o nazwie:

- *„Powszechność korzystania z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej i telefonii przewodowej”,*
- *„Likwidacja zagrożeń ekologicznych i wykorzystywanie alternatywnych źródeł pozyskania energii”.*

Cel „Budowa i modernizacja infrastruktury turystycznej i uzdrowiskowej” będący celem niezbędnym dla Miasta Świeradowa Zdroju znajduje swoje odzwierciedlenie w celu operacyjnego Strategii Powiatu pod nazwą *„Poszerzenie oferty kulturalnej dla mieszkańców i turystów”.*

Cel „Profilaktyka zagrożeń” będący celem znaczącym dla normalnego rozwoju społeczeństwa w Mieście znajduje swoje odzwierciedlenie w celu operacyjnym Strategii Powiatu pod nazwą *„Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom i turystom”.*

Poszczególne cele znajdujące się planie rozwojowym Miasta znajdują także swoje poparcie w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego.

Cel priorytetowy dla Miasta Świeradowa-Zdroju „Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej” znajduje swoje wsparcie w celach operacyjnym Strategii Województwa o nazwie:

- *„Innowacyjna gospodarka”* mówiącego o potrzebie szybkiego dostosowania infrastruktury do potrzeb inwestycyjnych

Cel „Budowa i modernizacja infrastruktury turystycznej i uzdrowiskowej” będący celem niezbędnym dla Miasta Świeradowa-Zdroju znajduje swoje odzwierciedlenie w celach operacyjnych Strategii Województwa pod nazwą:

- *„Renesans cywilizacyjny”* mówiący o konieczności rozwinięcia nowoczesnej sieci usług publicznych tj. edukacja, zdrowie, sport i rekreacja- *„Rozwój turystyki sportu i rekreacji”.*

Ostatni z celów priorytetowych Miasta „Profilaktyka zagrożeń” poparty jest w Strategii Województwa przez wszystkie jej cele odwołujące się do zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom województwa i walce z patologiami społecznymi.

8.2. CELE PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH PRZYJĘTYCH DO WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO

Poszczególne cele strategiczne mają być rozwijane poprzez przypisane im zadania szczegółowe, które stają się celami wiodącymi realizowanych projektów inwestycyjnych.

Podczas wyboru opcji inwestycyjnych i tworzenia WPI Miasta Świeradowa-Zdroju szczególny nacisk położono na zadania z zakresu:

1. Infrastruktury komunalnej, czyli rozwoju budowy oczyszczalni ścieków. Budowy te zapewnią zachowanie szczególnych walorów środowiskowych, zahamują degradację środowiska naturalnego poprzez zanieczyszczenie cieków wodnych i gleby.

Wykonanie sieci wodociągowej zapewni połączenie sieci zaopatrywania Miasta Świeradowa i mieszkańcami Czerniawy, łącząc obie miejscowości w jeden system. Budowa dwóch oczyszczalni pozwoli na rekultywację rzek Gminy i właściwe przetworzenie ścieków przed wypuszczeniem ich do systemu wodnego Gminy.

2. Zapewnienie właściwych warunków do rozwoju turystyki, kultury, sportu i rekreacji, czyli budowa miejsc do uprawiania sportu aby zapewnić prawidłowy rozwój fizyczny dzieci i młodzieży, a także umożliwić czynny wypoczynek mieszkańcom Miasta. Rozwiązanie leży również w projektach rewitalizacji terenów zielonych (Zespołów Parków Uzdrowiskowych), i oczyszczaniu wód. Renowacja centrum uzdrowiska ma na celu zwiększenie atrakcyjności Miasta jako uzdrowiska, co w połączeniu z działaniami promocyjnymi w dziedzinie kultury pozwoli stworzyć ze Świeradowa lokalne centrum kulturalno – turystyczne.

3. Wsparcie działań profilaktycznych w zakresie zagrożeń społecznych w regionie poprzez działania w oparciu o zasadę uprzedzania przyszłych problemów i walki z istniejącymi.

**ROZDZIAŁ 9. SYSTEM WDRAŻANIA I OCZEKIWANE WSKAŹNIKI
OSIĄGNIĘĆ WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO**

9.1. SYSTEM WDRAŻANIA WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO

WPI jest dokumentem planowania średniookresowego, który stanowi podstawę do wdrażania rozwojowych przedsięwzięć społecznych i gospodarczych. Stanowi on bazę do:

- uwzględniania priorytetów Miasta w strategii rozwoju powiatu, województwa, subregionu,
- opracowywania planu zagospodarowania przestrzennego Miasta,
- budowania programów sektorowych,
- finansowania przedsięwzięć i projektów z budżetów: państwa, władz regionalnych, ze źródeł pozabudżetowych,
- opracowywania programów i projektów współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej.

Władze Miasta wypełniając strategię winny podejmować decyzje określające: rodzaj zadań i ich hierarchię, zakres finansowania, okres i kolejność realizacji zadań.

Budżety Miasta Świeradowa Zdroju na kolejne lata przygotowywane będą w oparciu o WPI. Taki system wdrażania zapewnia kontrolę wdrażania oraz zgodność z obowiązującym prawem.

9.2. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU

Bezpośrednim wskaźnikiem wykonania Planu Rozwoju Lokalnego będzie stopień realizacji zaplanowanych projektów. Projekty realizowane są w oparciu o pełną dokumentację, zgodną z uchwałą budżetową, a stopień ich realizacji będzie monitorowanym na bieżąco wskaźnikiem osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego.

Ogólnymi wskaźnikami osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego o charakterze ogólnym będą:

I. W obszarze rozwoju infrastruktury technicznej.

Zniesienie infrastrukturalnych barier rozwoju prowadzące do polepszenia jakości życia mieszkańców Miasta poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej tj.

- zmniejszenie emisji nieoczyszczonych ścieków do rzek,
- polepszenie jakości wody,
- połączenie systemu wodociągowania z Czerniawą.

II. W obszarze rozwoju turystyki, kultury, sportu i rekreacji.

- powiększenie oferty kulturalnej Miasta,
- zwiększenie jakości i rodzaju usług sportowo-rekreacyjnych,
- zwiększenie ilości kuracjuszy w uzdrowisku,
- poprawa spędzania wolnego czasu.

W wyniku realizacji zadań objętych interwencją planu zostaną osiągnięte rezultaty, które w dłuższym horyzoncie przekładać się będą na polepszenie ogólnej sytuacji w Mieście w ramach poszczególnych obszarów.

Zasadniczy pomiar bezpośrednich wskaźników odbywać się będzie na poziomie zadań.

Wielkości poszczególnych wskaźników ekonomicznych zostaną określone przez Studia Wykonalności dla poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych.

**ROZDZIAŁ 10. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY
I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ WIELOLETNIEGO PLANU
INWESTYCYJNEGO**

10.1. SPOSOBY MONITOROWANIA I OCENY PLANU

WPI Miasta Świeradowa Zdroju będzie monitorowany poprzez poddanie corocznej ocenie.

Poszczególne komisje Rady Miasta i sama Rada będą rokrocznie oceniać WPI po przedłożeniu sprawozdania Burmistrza Miasta Świeradowa Zdroju, który dokona przeglądu Planu Rozwoju Lokalnego.

Aktualizacji podlegać będą wszystkie istotne elementy Planu:

- Wieloletni Plan Finansowy – poprzez aktualizację i dostosowanie do sytuacji bieżącej,
- Wieloletni Plan Rozwoju – poprzez uzupełnienie o nowe, zgłaszane projekty oraz ewentualną korektę kryteriów oceny zadań inwestycyjnych,
- Cały WPI zgodnie z potrzebami wyrażonymi przez Radę Miasta.

10.2. SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY POMIĘDZY SEKTOREM PUBLICZNYM, PRYWATNYM I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Do zadań własnych Miasta należy współpraca i wspieranie wybranych przedsięwzięć organizacji pozarządowych działających na terenie Miasta Świeradowa Zdroju. Przy opracowywaniu zadań biorą czynny udział organizacje pozarządowe oraz społeczeństwo poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Miasta.

Miasto Świeradów-Zdrój inicjuje współpracę z instytucjami sektora publicznego i lokalnymi przedsiębiorstwami sektora prywatnego poprzez organizowanie wspólnych spotkań dla przedstawicieli tych jednostek. Dodatkowo w pełni uspołeczniony proces informowania o pracach nad WPI połączony z przyjmowaniem propozycji projektów inwestycyjnych od wszystkich zainteresowanych, tzn.:

- o obywateli,
- o jednostek gospodarczych,
- o inwestorów prywatnych,
- o organizacji pozarządowych,

powoduje pełen udział wszystkich podmiotów aktywnych na terenie Miasta w tworzeniu WPI.